
Werkzoekende schoolverlaters in Vlaanderen

19e longitudinale studie 2002 - 2003

Een diploma geeft je vleugels!
schoolverlaters 1 jaar lang gevolgd

SAMEN STERK IN WERK

VDAB-Databeheer en -analyse
Keizerslaan 11 • 1000 Brussel
e-mail: dbda@vdab.be

Gebruik van gegevens is toegestaan mits een correcte bronvermelding

Inhoud

Woord vooraf	5
Methodologie	6
Intrede op de arbeidsmarkt	8
Geografische spreiding	10
Studieniveau – gebruikte afkortingen	11
Overzicht per studieniveau	12
Resultaten per studieniveau	14
Max. secundair onderwijs van de 1e graad	15
Middenstandsopleiding	16
Deeltijds beroepssecundair onderwijs	18
Algemeen secundair onderwijs van de 2e graad	20
Beroepssecundair onderwijs van de 2e graad	22
Technisch secundair onderwijs van de 2e graad	24
Kunstsecundair onderwijs van de 2e graad	26
Algemeen secundair onderwijs van de 3e graad	28
Beroepssecundair onderwijs van de 3e & 4e graad	30
Technisch secundair onderwijs van de 3e graad	32
Kunstsecundair onderwijs van de 3e graad	34
Hoger onderwijs van 1 cyclus	36
Hoger onderwijs van 2 cycli	38
Universitair onderwijs	40
Studieniveaus – samenvatting	42
Conclusies	46
Bijlage – Opvolgingscijfers per studieniveau	48

Woord vooraf

De 19e studie schoolverlaters is een feit.

De aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt blijft een belangrijk item in het functioneren van de arbeidsmarkt.

In deze 19e studie hebben wij het over de schoolverlaters van het schooljaar 2001-2002. Deze periode van economische laagconjunctuur werd gekenmerkt door rationalisering in verschillende sectoren, herstructureringen tot zelfs sluiting van een aantal belangrijke ondernemingen.

Het spreekt vanzelf dat deze situatie niet ideaal is voor jongeren die hun eerste stappen zetten op de arbeidsmarkt.

Uit de analyse van de gegevens blijkt dan ook dat de situatie globaal verslechtert voor schoolverlaters in hun zoektocht naar een eerste job. Toch blijkt uit de studie ook dat sommige studierichtingen beter weerstand bieden aan de crisis dan andere.

In de vorige studie hadden wij reeds voor het eerst de medewerking verkregen van het departement Onderwijs. Hierdoor waren wij in staat om ook de schoolverlaters die rechtstreeks zonder enige tussenkomst van de VDAB hun weg naar de arbeidsmarkt vonden in kaart te brengen.

In deze studie hebben wij onze werkwijze nog verfijnd door de VDAB-bestanden af te stemmen op de registratieperiode binnen Onderwijs.

Schoolverlaters die afhaken vóór het einde van het schooljaar of die een nieuw schooljaar aanvaatten maar na het eerste trimester stoppen worden zo eveneens in rekening gebracht.

Voor het eerst kon dankzij de medewerking van het VIZO gebruik gemaakt worden van gegevens over de middenstandsopleidingen. Deze data laten ons toe om het laatste gat te dichten binnen het aanbod van het dagonderwijs in Vlaanderen.

Veel tijd om op onze lauweren te rusten is er niet. Vanaf volgend schooljaar start de hervorming van het hoger onderwijs. Bachelors en masters zijn nieuwe begrippen waarmee we in de zeer nabije toekomst zullen geconfronteerd worden.

Binnen afzienbare tijd zullen zij ook in onze studie opduiken en zullen wij er ook over berichten.

Voor het zover is kan u zich verdiepen in deze 19e editie van de studie schoolverlaters die de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt haarscherp in beeld brengt en samen met de cd-rom geen enkele studierichting onbesproken laat.

Methodologie

Het begrip “schoolverlater”

Het departement Onderwijs voert ieder jaar op 1 februari een telling uit van het aantal leerlingen en studenten.

Voor het bepalen van het aantal schoolverlaters van 2002 wordt de telling van 2002 vergeleken met deze van 2003.

Wie in de telling van 2002 voorkomt maar niet meer in deze van 2003, wordt als schoolverlater beschouwd¹.

Deze redenering klopt niet helemaal.

Schoolverlaters die een middenstandsopleiding hebben gevolgd vinden wij hier niet terug.

Schoolverlaters die één of meerdere jaren in het buitenland gestudeerd hebben of studies volgden in een niet erkende onderwijsinstelling of in een onderwijsinstelling die niet onder de bevoegdheid valt van het departement Onderwijs, komen in deze bestanden ook niet voor.

Wanneer zij zich inschrijven als werkzoekende bij de VDAB dan vinden wij ze wel terug in de VDAB-bestanden.

Schrijven zij zich niet in als werkzoekende dan vinden wij deze schoolverlaters niet in de Onderwijsbestanden noch in de VDAB-bestanden terug.

Wij komen hier verder nog op terug in de niveaus waar dit effect vooral speelt.

VDAB houdt eveneens een bestand bij van de schoolverlaters die zich als werkzoekende inschrijven in de periode februari 2002 tot en met januari 2003. Door het departement Onderwijs werd dit VDAB-bestand vergeleken met het Onderwijsbestand. Indien een koppeling kon gemaakt worden dan werden de VDAB-gegevens verrijkt met Onderwijsgegevens, indien door Onderwijs geregistreerde schoolverlaters niet konden gekoppeld worden, dan werden van deze schoolverlaters enkele gegevens² ter beschikking gesteld om verdere analyse mogelijk te maken.

In tegenstelling tot de vorige editie konden nu wel gegevens bekomen worden van het VIZO. Deze bestanden werden op dezelfde wijze samengesteld als het Onderwijsbestand.

Restpercentage (nog werkzoekend na 1 jaar)

Van alle schoolverlaters die in het VDAB-schoolverlatersbestand voorkomen wordt nagegaan wie 1 jaar na het verlaten van de school nog als werkzoekende staat ingeschreven. Dit aantal, vergeleken met het totaal aantal schoolverlaters, noemen wij het **restpercentage**.

Een kleine groep schoolverlaters beantwoordt niet helemaal aan deze definitie. Ofwel stoppen zij hun studies vóór 30 juni en worden zij iets langer dan 1 jaar opgevolgd, ofwel haken zij in het nieuwe schooljaar af vóór januari en worden zij iets korter dan 1 jaar opgevolgd.

Aangezien deze groep beperkt is tot ongeveer 6 à 7% van de schoolverlaters, spreken wij gemakshalve ook van een opvolgingsperiode van 1 jaar na het verlaten van de school.

Dynamiek

De schoolverlaters die één jaar na het verlaten van de school nog als werkzoekende bij de VDAB zijn ingeschreven, zijn natuurlijk niet allemaal gedurende gans die periode werkloos geweest. Een aantal onder hen vond een job voor een beperkte duur, werkte één of meerdere keren voor een uitzendkantoor of was op een andere wijze op de arbeidsmarkt actief.

Een ander deel was in de opvolgingsperiode echter nooit uitgeschreven, d.w.z. dat zij tussen de periode dat zij de school verlieten en 30 juni 2003 geen enkele werkervaring konden opdoen.

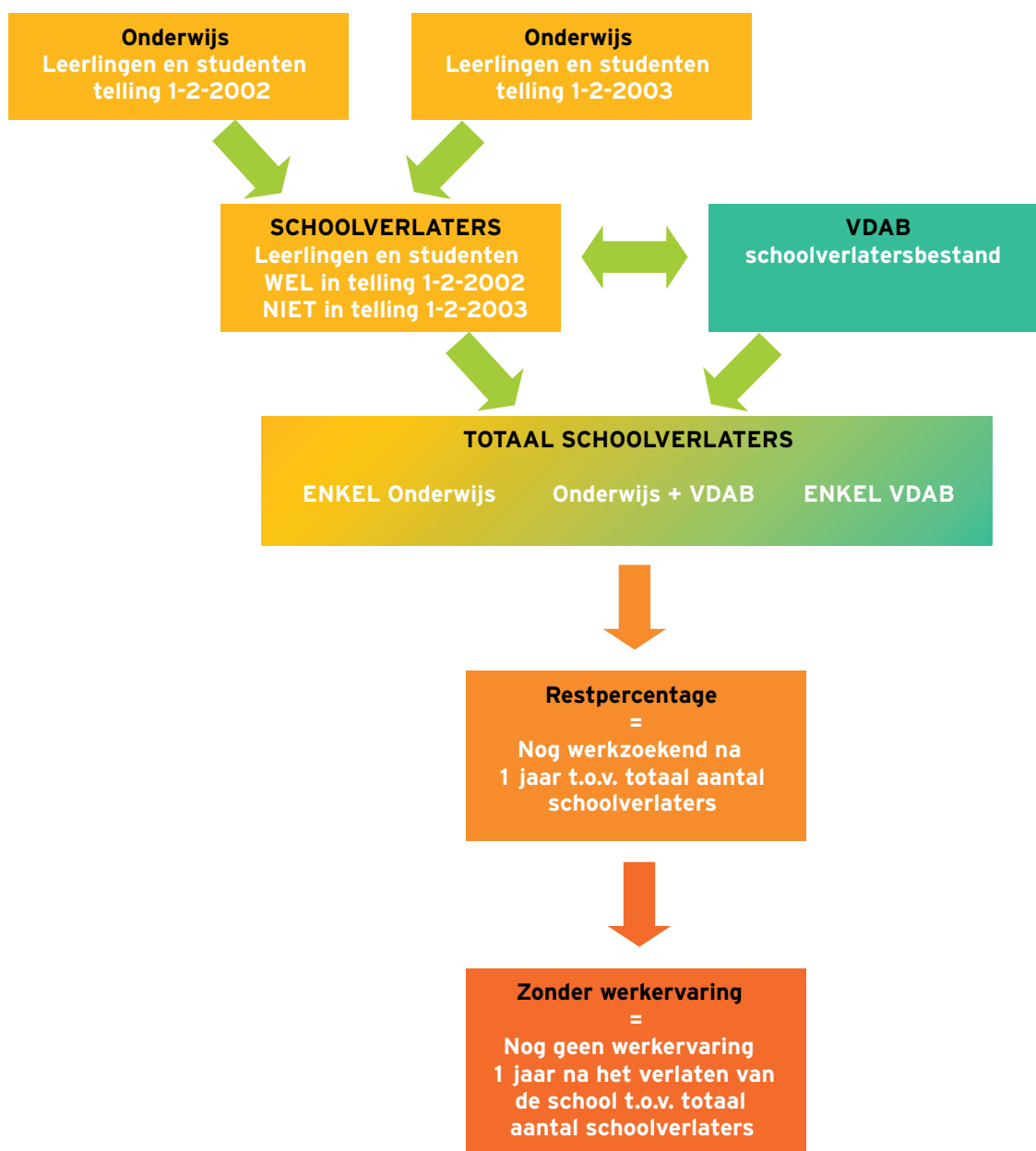
Deze groep “zonder werkervaring” vormt de harde kern van de schoolverlatersproblematiek! Hun aandeel wordt uitgedrukt in een percentage van het totaal aantal schoolverlaters.

¹ Het betreft een basisbestand; schoolverlaters die hun woonplaats buiten het Vlaams Gewest hebben, die om leeftijdsredenen niet meer in aanmerking kunnen komen als schoolverlater of die zijn opgeleid voor een tewerkstelling in een beschermd milieu, worden niet in aanmerking genomen.

² De gegevens verstrekt door het departement Onderwijs hadden enkel betrekking op kenmerken als gevolgde studies, geslacht, woonplaats, nationaliteit, ... Er werden geen persoonsgegevens ter beschikking van de VDAB gesteld.

Schematische voorstelling

Een analoge werkwijze geldt voor schoolverlaters die een middenstandsopleiding volgden:

Intrede op de arbeidsmarkt

Het aantal schoolverlaters dat zich als werkzoekende inschreef bij de VDAB was nooit hoger dan in de huidige studie.

Dit heeft zeker te maken met de slechte economische conjunctuur die de intrede op de arbeidsmarkt een stuk minder vlot laat verlopen.

Maar ook de mogelijkheden die de VDAB biedt aan de werkzoekenden om zich via het internet in te schrijven en het ter beschikking stellen van duizenden vacatures via het net wordt duidelijk als een voordeel ervaren.

Het zeer lichte overwicht van de mannelijke schoolverlaters in het totaalcijfer, vinden wij ook terug bij diegenen die zich als werkzoekende inschrijven bij de VDAB.

1 jaar na het verlaten van de school is het aandeel van de mannen toch meer uitgesproken, wat betekent dat de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt globaal vlotter verloopt bij de vrouwen.

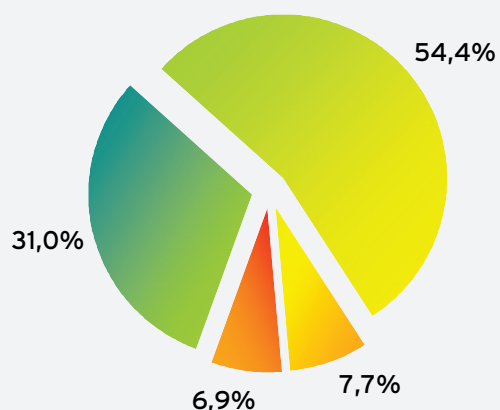
Het verschil in doorstroming dat enkele jaren terug kantelde in het voordeel van de vrouwen blijft dus bestaan, maar de verschillen tussen mannen en vrouwen nemen lichtjes af.

Hoe de intrede op de arbeidsmarkt verloopt voor schoolverlaters uit diverse studieniveaus en -richtingen wordt verder in deze studie in detail besproken.

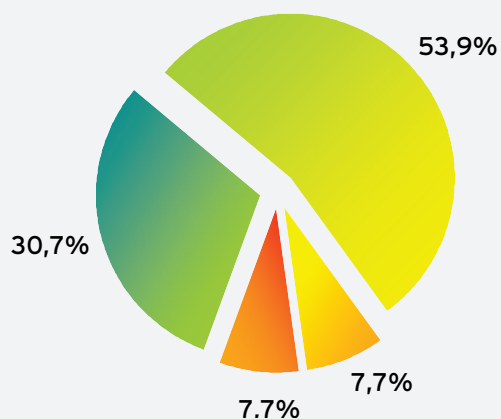
Op de cd-rom die bij deze studie hoort vindt u ook nog eens alle resultaten opgesplitst naar geslacht en provincie.

ALLE SCHOOLVERLATERS

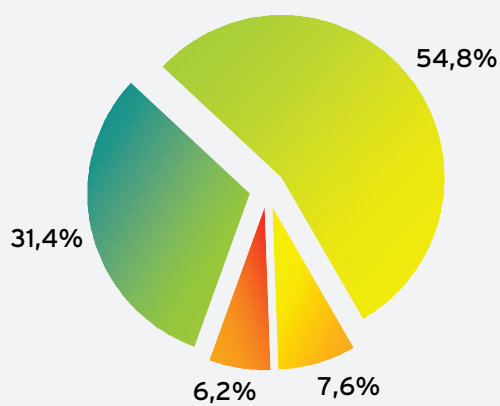
TOTAAL

MANNEN

VROUWEN

Van alle schoolverlaters die in de periode februari 2002 t/m januari 2003 de school verlieten schreef bijna 70% zich in als werkzoekende bij de VDAB.

In de vorige studie was dit 56%. De toename van het aantal inschrijvingen heeft natuurlijk alles te maken met de verslechterde economische conjunctuur die een sterke rem zet op de intrede van jonge schoolverlaters op de arbeidsmarkt.

31% van de schoolverlaters slaagde er in een job te vinden zonder ooit als werkzoekende ingeschreven te zijn geweest.

Ruim 85% van alle schoolverlaters was na 1 jaar niet meer werkzoekend. Een kleine 15% was nog steeds ingeschreven bij de VDAB. In de vorige editie was dit slechts 10,7%.

7,7% van de schoolverlaters was wel nog ingeschreven na 1 jaar maar had toch werkervaring opgedaan gedurende deze periode.

Werkzoekenden **“met werkervaring”** zijn, hoewel ze 1 jaar na het verlaten van de school nog steeds werkzoekend zijn, in de periode tussen hun inschrijving bij de VDAB en 30 juni 2003 minstens één maal uit de werkzoekendenbestanden verdwenen.

6,9% van de schoolverlaters wachtte op het einde van de opvolgingsperiode nog steeds op een eerste werkervaring. Dit is eveneens een toename in vergelijking met de vorige studie toen het aandeel zonder werkervaring nog 5,2% bedroeg.

Werkzoekenden **“zonder werkervaring”** waren 1 jaar na het verlaten van de schoolbanken nooit actief op de arbeidsmarkt.

Het aandeel schoolverlaters dat zich nooit inschreef als werkzoekende ligt iets hoger bij de vrouwen dan bij de mannen.

Het aandeel van de vrouwen die na 1 jaar nog ingeschreven zijn als werkzoekende (13,8%) ligt beduidend lager dan dat bij de mannen (15,4%).

Het verschil zit praktisch volledig bij de groep zonder werkervaring die bij de vrouwen goed is voor 6,2% tegen 7,7% bij de mannen.

Schoolverlaters die 1 jaar na het verlaten van de school nog werkzoekend zijn, en in dat jaar geen enkele werkervaring opdeden, vormen de kern van de schoolverlatersproblematiek!

Geografische spreiding

Veruit de meeste schoolverlaters (28%) wonen in de provincie Antwerpen.

Limburg telt dan weer het kleinste aantal schoolverlaters (14,8%).

De doorstroming van schoolverlaters naar de arbeidsmarkt verloopt het vlotst in West-Vlaanderen en Vlaams-Brabant.

De nog werkzoekende Westvlamingen hebben ook reeds beduidend meer werkervaring opgedaan dan de schoolverlaters in de andere provincies.

In Limburg is het rest% veel hoger dan het gemiddelde voor alle schoolverlaters, ook het % zonder werkervaring ligt er het hoogst.

De evolutie in Limburg is dan ook wel zorgwekkend te noemen, van de gunstige toestand vastgesteld in de vorige studie blijft niets meer over.

Ook het aandeel schoolverlaters dat zich bij de VDAB als werkzoekende inschrijft ligt het hoogst in Limburg. Slechts 1 schoolverlater op 4 maakt rechtstreeks de overgang van school naar werk.

Ingedeeld naar geslacht ligt het rest% zowel voor vrouwen als voor mannen het hoogst in Limburg. De kloof is wel het breedst bij de vrouwen waar het verschil met de provincie Antwerpen ruim 4%punt bedraagt.

Bij de mannen zijn de verschillen kleiner, Limburg scoort hier 3%punt hoger dan Oost-Vlaanderen.

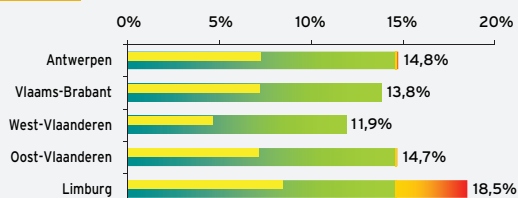
West-Vlaanderen is nog steeds de provincie met het laagste rest%, zowel bij de mannen als bij de vrouwen. Bij de vrouwen doet Vlaams-Brabant het ook goed, maar bij de mannen staat West-Vlaanderen eenzaam aan de top.

Relatief gezien evolueerde de toestand het meest gunstig in de provincie Antwerpen, en dit dan vooral bij de mannen.

Ook bij de vrouwen is de toestand voor de werkzoekende schoolverlaters nu relatief gunstiger dan een jaar geleden.

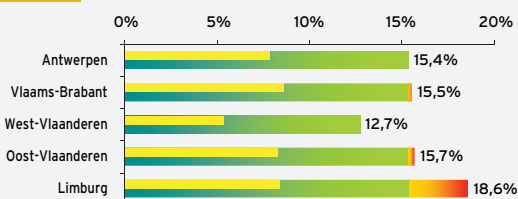
REST %

TOTAAL

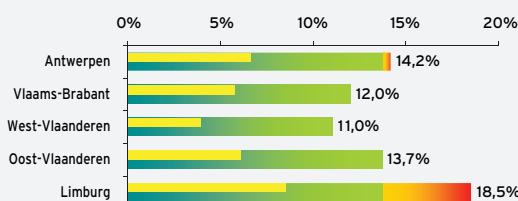
	Schoolverlaters			Nog WZ na 1 jaar	
	totaal	waarvan ingeschr. VDAB	abs	% t.o.v. totaal	zonder werkervaring
Antwerpen	22.477	15.067	3.317	14,8%	7,2%
Vlaams-Brabant	12.636	8.766	1.746	13,8%	7,2%
West-Vlaanderen	15.043	10.198	1.787	11,9%	4,6%
Oost-Vlaanderen	18.256	12.581	2.684	14,7%	7,2%
Limburg	11.845	8.735	2.197	18,5%	8,5%
Vlaanderen	80.257	55.347	11.731	14,6%	6,9%

MANNEN

	Schoolverlaters			Nog WZ na 1 jaar	
	totaal	waarvan ingeschr. VDAB	abs	% t.o.v. totaal	zonder werkervaring
Antwerpen	11.262	7.619	1.729	15,4%	7,9%
Vlaams-Brabant	6.461	4.560	1.004	15,5%	8,6%
West-Vlaanderen	7.604	5.180	967	12,7%	5,3%
Oost-Vlaanderen	9.137	6.275	1.434	15,7%	8,3%
Limburg	5.979	4.409	1.111	18,6%	8,4%
Vlaanderen	40.443	28.043	6.245	15,4%	7,7%

VROUWEN

	Schoolverlaters			Nog WZ na 1 jaar	
	totaal	waarvan ingeschr. VDAB	abs	% t.o.v. totaal	zonder werkervaring
Antwerpen	11.215	7.448	1.588	14,2%	6,6%
Vlaams-Brabant	6.175	4.206	742	12,0%	5,8%
West-Vlaanderen	7.439	5.018	820	11,0%	3,9%
Oost-Vlaanderen	9.119	6.306	1.250	13,7%	6,1%
Limburg	5.866	4.326	1.086	18,5%	8,5%
Vlaanderen	39.814	27.304	5.486	13,8%	6,2%

■ Deel rest% onder of gelijk aan gemiddelde
 ■ Deel rest% boven het gemiddelde
 ■ % zonder werkervaring

Studieniveau • gebruikte afkortingen

Om de gegevens betreffende de schoolverlaters op een zinvolle manier te kunnen analyseren, is het nodig de totale populatie te verdelen in een aantal kleinere groepen. Wij noemen ze studieniveaus hoewel dit begrip in de onderwijswereld wellicht een andere betekenis heeft.

Soms worden indelingen gebruikt die een samenvoeging zijn van verschillende studieniveaus.

De indeling in niveaus en groter vindt u hiernaast.

Voor de indeling in studieniveaus worden schoolverlaters die een niveau aanvatten maar niet afmaakten, teruggekoppeld naar hun vorig studieniveau dat zij wel afmaakten.

Schoolverlaters die in het hoger onderwijs een gespecialiseerde of aanvullende opleiding volgden, worden eveneens teruggekoppeld naar hun behaalde basisdiploma.

Deze werkwijze wordt vooral gehanteerd om versnippering tegen te gaan.

Op de cd-rom die bij dit boek hoort worden alle gegevens immers nog eens geventileerd naar geslacht en regio.

In wat volgt worden de resultaten per studieniveau besproken.

Voor de studieniveaus t/m de 2e graad secundair onderwijs is de bespreking summier, vanaf de 3e graad secundair onderwijs volgt een meer uitgebreide bespreking.

Benaming studieniveau	Korte naam
Laaggeschoold:	
Max. sec. onderwijs van de 1e graad	Max. S01
Middenstandsopleiding	M0
Deeltijds beroepssec. onderwijs	DBS0
Algem. sec. onderwijs van de 2e graad	AS02
Beroepssec. onderwijs van de 2e graad	BS02
Technisch sec. onderwijs van de 2e graad	TS02
Kunstsec. onderwijs van de 2e graad	KS02
Middengespoold:	
Algem. sec. onderwijs van de 3e graad	AS03
Beroepssec. onderwijs van de 3e & 4e graad	BS03 & BS04
Technisch sec. onderwijs van de 3e graad	TS03
Kunstsec. onderwijs van de 3e graad	KS03
Hooggeschoold:	
Hoger onderwijs van 1 cyclus	H01C
Hoger onderwijs van 2 cycli	H02C
Universitair onderwijs	UNIV

Overzicht per studieniveau

Het aandeel van de laaggeschoolden in het totaal van de schoolverlaters bedraagt iets meer dan 17%. Van alle schoolverlaters die 1 jaar na het verlaten van de school nog als werkzoekende zijn ingeschreven is echter meer dan 30% laaggeschoold.

Bij de middengespoolden komt het aandeel schoolverlaters ongeveer overeen met het aandeel 1 jaar later.

Bij de hooggeschoolden zien we net het omgekeerde beeld dan bij de laaggeschoolden, zij maken iets minder dan ¼ uit van de nog werkzoekende schoolverlaters na 1 jaar terwijl hun aandeel in de schoolverlaters bijna 40% bedraagt.

Hoe hoger de scholingsgraad, hoe minder kans om als schoolverlater werkloos te blijven.

Bij de groep laaggeschoolden blijken vooral schoolverlaters met max. S01, DBS0 en BS02 slecht te scoren. Het rest% schommelt voor deze niveaus rond 30%.

In de niveaus AS02, TS02 en KS02 is bijna 1 op 4 schoolverlaters nog werkzoekend 1 jaar na het verlaten van de school.

Enkel de schoolverlaters die een middenstandsopleiding volgden gaan tegen de trend in en scoren zeer goed.

10,6% van de **laaggeschoolden** deed ook geen enkele werkervaring op in de opvolgingsperiode. Negatieve uitschieters zijn er vooral voor KS02 en BS02, de middenstandsopleidingen steken er ook hier met kop en schouders bovenuit op enige afstand gevolgd door het DBS0.

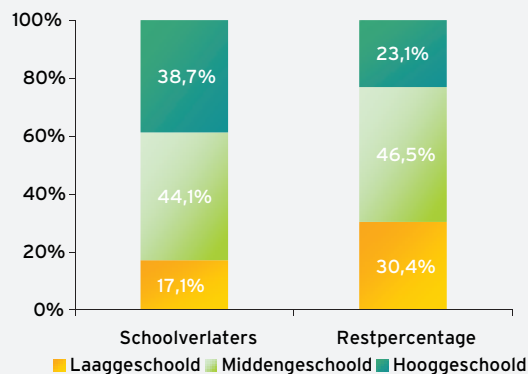
Bij de **middengespoolden** ligt het rest% rond 15%, uitgezonderd voor KS03 dat met 25,2% een opvallend slecht resultaat neerzet.

In deze groep ligt de dynamiek van het BS03 & BS04 en het TS03 rond het gemiddelde. Schoolverlaters uit het AS03 maar vooral het KS03 deden beduidend minder werkervaring op dan het gemiddelde voor alle schoolverlaters.

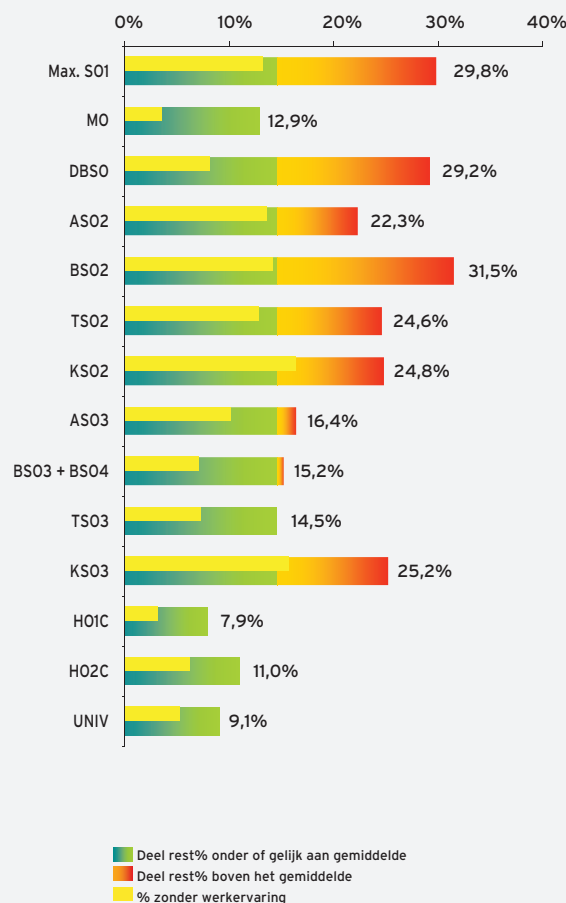
Binnen het **hoger onderwijs** is en blijft het H01C de onbetwiste koploper. Niet enkel voor wat het restpercentage betreft (7,9%), maar ook voor het aandeel schoolverlaters zonder werkervaring (3,2%) scoort dit niveau het best.

UNIV en H02C halen ook mooie resultaten, zowel voor wat het restpercentage als het aandeel zonder werkervaring betreft.

NAAR SCHOLING

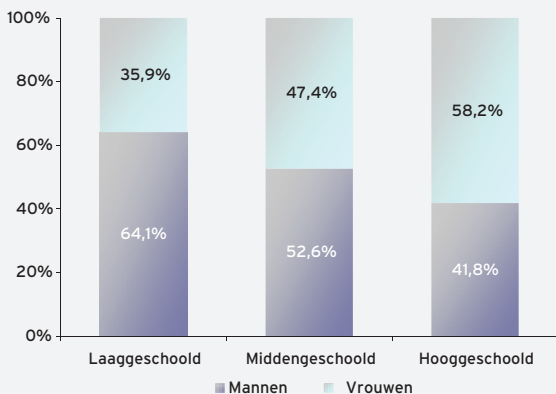

NAAR STUDIENIVEAU

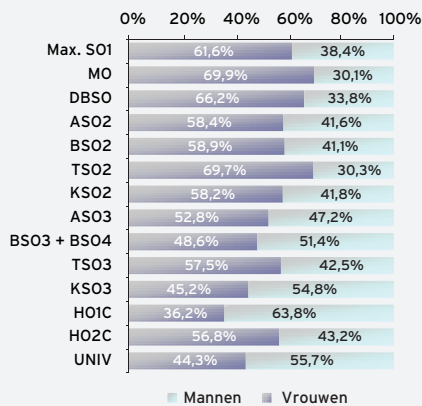

AANTAL SCHOOLVERLATERS

NAAR SCHOLING

NAAR STUDIENIVEAU

In de grafiek hiernaast valt op dat het aandeel van de vrouwen in het aantal schoolverlaters toeneemt met het scholingsniveau.

Het aandeel mannen bij de laaggeschoolden neemt nog steeds toe in vergelijking met de vorige studie, terwijl bij de hooggeschoolden net het omgekeerde zich voordoet.

Bij de middengeschoolden blijven de verhoudingen constant.

Meisjes hebben op jongere leeftijd meer maturiteit dan jongens en denken ook reeds meer aan hun toekomst. Jongens daarentegen hechten meer belang aan hun imago en rebelleren meer tegen de gevestigde orde waar ook de school toe behoort.

Eén van de gevolgen is een veel grotere schoolse vertraging in het secundair onderwijs bij jongens dan bij meisjes.

Dit leidt tot het veelvuldig veranderen van studieniveaus en -richtingen (waterval), met een grotere schoolmoeheid tot gevolg.

Jongens lopen op jeugdige leeftijd een achterstand op die zij later nog moeilijk kunnen inhalen.

Praktisch 2 op 3 schoolverlaters zonder enig getuigschrift of diploma zijn mannen.

Bij de middenstandsopleidingen, het DBSO en in het TS02 is het aandeel van de mannen zelfs nog groter.

Ook in de andere niveaus van de 2e graad secundair onderwijs zijn de mannen oververtegenwoordigd.

In het secundair onderwijs van de 3e graad is er meer evenwicht in het aantal mannelijke en vrouwelijke schoolverlaters.

Enkel in het TS03 zijn de mannen beduidend in de meerderheid.

In het hoger onderwijs delen de vrouwen de lakens uit in het HO1C en ook in het universitair onderwijs zijn ze oververtegenwoordigd.

Enkel in het HO2C vinden wij opnieuw meer mannelijke dan vrouwelijke schoolverlaters terug.

Resultaten per studieniveau

In wat volgt wordt dieper ingegaan op de resultaten van de 14 weerhouden studieniveaus.

Voor ieder niveau wordt het aantal schoolverlaters, diegenen die zich als werkzoekende inschreven bij de VDAB, het restpercentage en de dynamiek bekeken naar geslacht.

Voor de studieniveaus **t/m de 2e graad** secundair onderwijs, het deeltijds beroepssecundair onderwijs en de middenstandsopleidingen wordt het rest% en de dynamiek van ieder studiegebied³ grafisch weergegeven.

Tevens wordt zowel voor mannen als voor vrouwen een top 5 gegeven van de **studiegebieden** die het populairst zijn.

Ook van deze gebieden wordt het rest% en de dynamiek grafisch voorgesteld.

Voor de studieniveaus **vanaf de 3e graad** secundair onderwijs wordt het rest% en de dynamiek van ieder studiegebied grafisch weergegeven.

Daarnaast worden ook op dezelfde wijze de 10 best en de 10 slechtst scorende studierichtingen in kaart gebracht.

Telt een studieniveau niet meer dan 20 studierichtingen, dan worden **alle** richtingen vermeld.

Vanaf de 3e graad secundair onderwijs wordt, zowel voor de mannen als voor de vrouwen, een top 5 van meest gevolgde **studierichtingen** vermeld. Ook hier wordt het rest% en de dynamiek grafisch voorgesteld.

³ Studiegebieden en studierichtingen worden slechts vermeld voor zover zij minstens 20 schoolverlaters tellen. Op de cd-rom komen alle studiegebieden en -richtingen voor.

Max. S01

	Huidige	Vorige
Aantal schoolverlaters:	1.807	
Aantal ingeschreven VDAB:	1.275	
Nog werkzoekend na 1 jaar:	538	
Restpercentage:	29,8%	36,2%
Zonder werkervaring:	13,2%	22,7%

Binnen dit niveau vinden wij de schoolverlaters terug die het secundair onderwijs van de 2e graad niet hebben beëindigd.

Er wordt slechts gerapporteerd over het niveau zelf.

29,4% van deze schoolverlaters is niet ingeschreven geweest als werkzoekende bij de VDAB. Dit is merklijk meer dan 1 jaar terug.

Iets minder dan 30% van de schoolverlaters is 1 jaar na het verlaten van de school nog steeds als werkzoekende ingeschreven.

13,2% van de schoolverlaters met max. S01 heeft in dat jaar nog niet gewerkt. Dit aandeel is sterk afgenomen in vergelijking met de voorgaande studie.

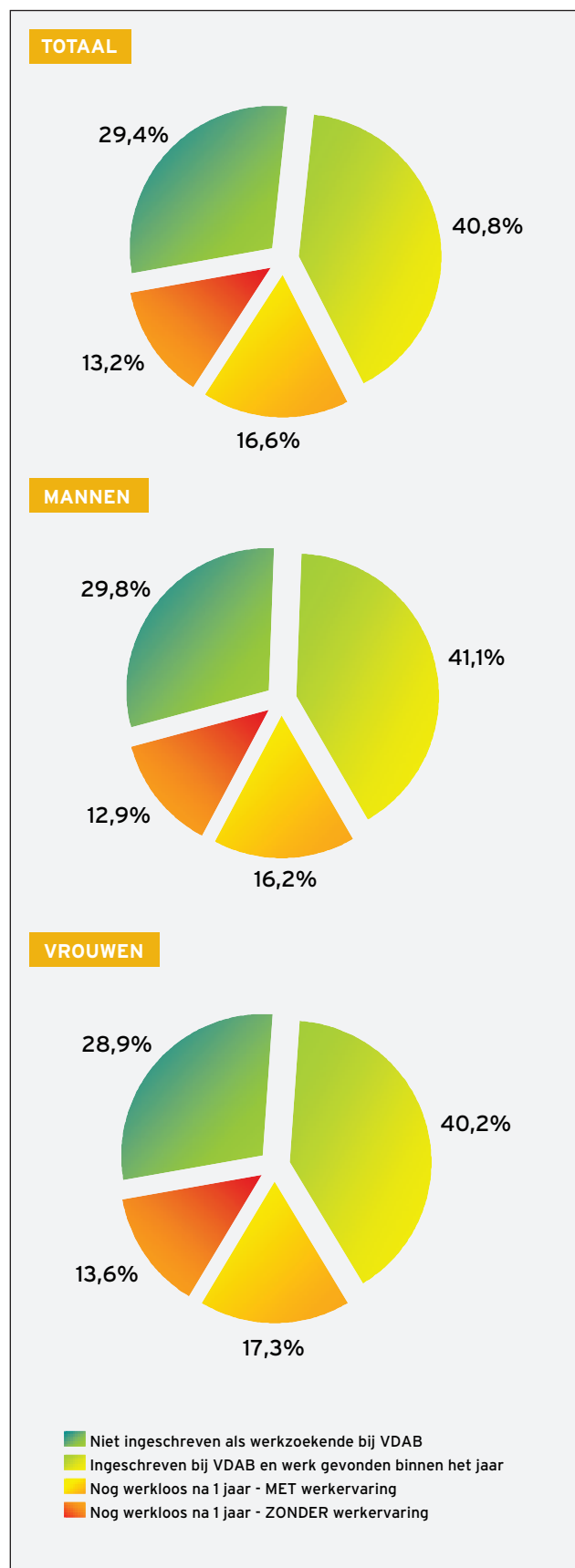
Deze gunstige evolutie, die tegen de trend ingaat, is voornamelijk het gevolg van de introductie van de JOB-kaart⁴ en de startbanen.

Deze maatregelen van de Vlaamse regering zijn speciaal bedoeld om jonge werkzoekenden binnen een bepaalde tijd werkervaring te laten opdoen.

De mannelijke schoolverlaters zijn nog steeds goed voor ruim 60% binnen deze groep. Een andere kijk op studeren bij het begin van het secundair onderwijs tussen jongens en meisjes zou hiervoor de belangrijkste verklaring zijn. De achterstand die hier opgelopen wordt kan in veel gevallen later niet meer opgehaald worden.

In vergelijking met de vorige editie zijn de verschillen tussen mannen en vrouwen genivelleerd. Het rest% ligt iets hoger bij de vrouwen dan bij de mannen, maar zoals eerder reeds aangehaald ligt het aantal mannen beduidend hoger.

Ook het aandeel van mannen en vrouwen die gedurende 1 jaar na het verlaten van de school nog geen enkele werkervaring opdeden, ligt praktisch op hetzelfde niveau.

⁴ JOB-kaart staat voor "Jongeren-Opleidings-Baan". Jonge werkzoekenden die 6 maanden werkzoekend zijn krijgen na het volgen van een aangepaste begeleiding en opleiding een JOB-kaart waarmee zij een individuele opleiding in een bedrijf kunnen volgen.

	Huidige
Aantal schoolverlaters:	2.691
Aantal ingeschreven VDAB:	1.875
Nog werkzoekend na 1 jaar:	346
Restpercentage:	12,9%
Zonder werkervaring:	3,5%

Binnen dit niveau vinden wij de schoolverlaters terug na het beëindigen van een middenstandsopleiding.

Dankzij een samenwerking met het VIZO kon in deze editie voor het eerst gerapporteerd worden over de middenstandsopleidingen.

Het kleinste niveau waarover gerapporteerd wordt is het "studiegebied", dit komt overeen met de indeling die het VIZO zelf hanteert.

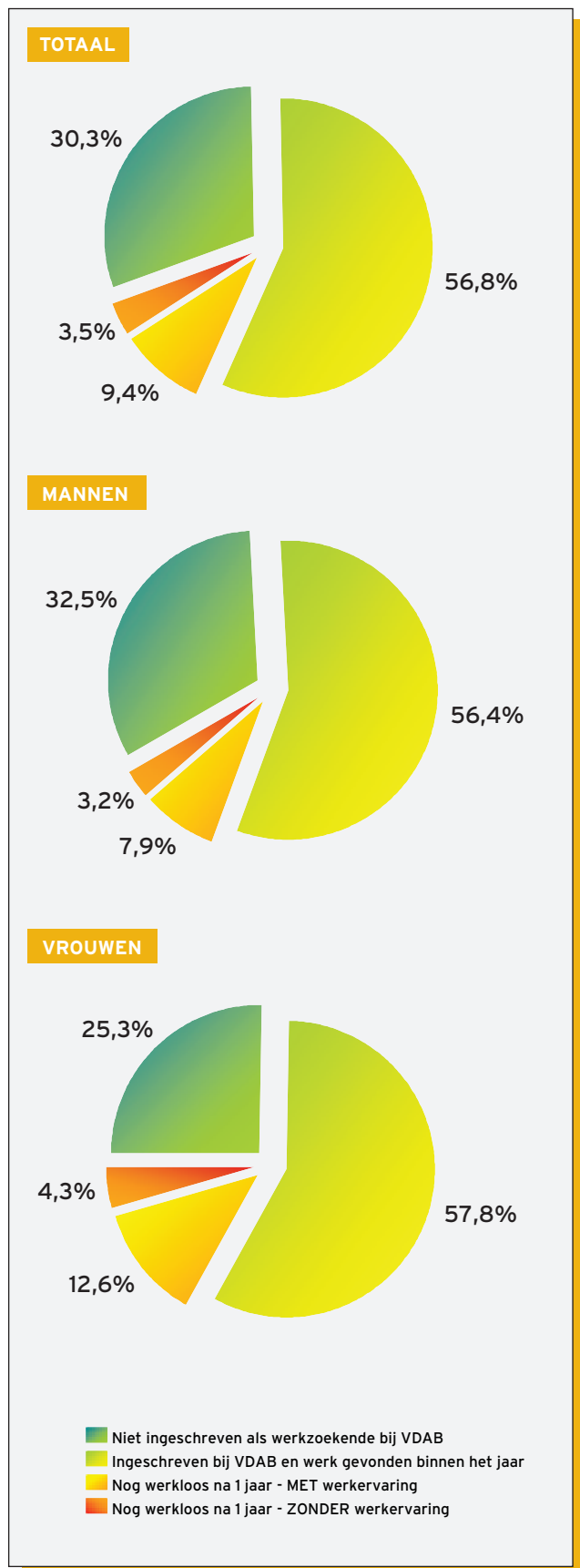
30,3% van alle schoolverlaters uit de middenstandsopleidingen (MO) schreef zich niet in als werkzoekende bij de VDAB.

12,9% van de schoolverlaters uit de MO is 1 jaar na het verlaten van de school nog steeds werkzoekend, maar slechts 3,5% had niet de kans om werkervaring op te doen gedurende deze periode.

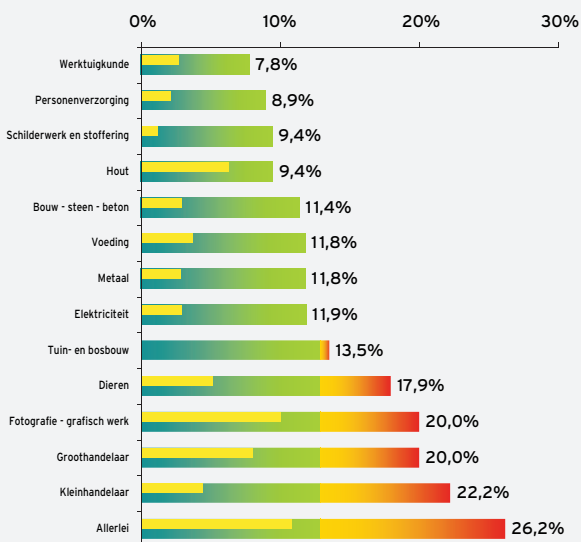
De middenstandsopleidingen halen hiermee een zeer goede score over de totaliteit van de studieniveaus en zijn zeker a-typisch voor de groep van laaggeschoolden.

De mannen zijn met 70% van de schoolverlaters duidelijk oververtegenwoordigd binnen de MO. Dit hoeft niet echt te verwonderen, de MO zijn een reddingsboei voor leerlingen die in het secundair onderwijs een leerachterstand hebben opgelopen en dit zijn overwegend mannen. Daarenboven richt het aanbod van middenstandsopleidingen zich ook meer naar mannen dan naar vrouwen.

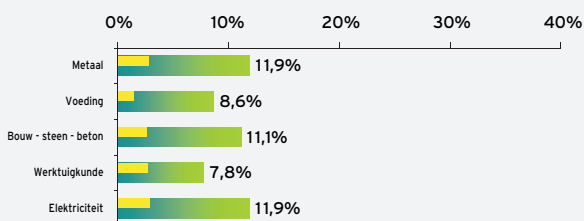
Mannen (32,5%) hebben ook veel makkelijker rechtstreeks toegang tot de arbeidsmarkt dan vrouwen (25,3%) en 1 jaar na het verlaten van de schoolbanken is het percentage mannen (11,1%) dat nog werkzoekend is ook beduidend kleiner dan dat bij de vrouwen (16,9%).

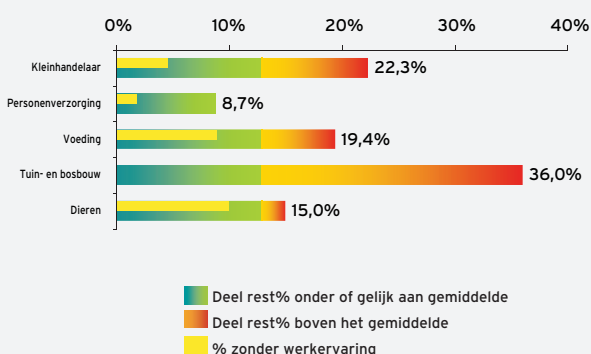
STUDIEGEBIEDEN

TOP 5 - MANNEN

TOP 5 - VROUWEN

14 studiegebieden in de MO tellen minstens 20 schoolverlaters (sv).

8 van deze studiegebieden scoren qua rest% beter dan het gemiddelde voor dit niveau.

Uitgezonderd "Personenverzorging" is er een groot overwicht van mannen in deze goed scorende studiegebieden.

De studiegebieden "Werktuigkunde" (258 sv), "Personenverzorging" (326 sv), "Schilderwerk en stoffering" (85 sv) en "Hout" (127 sv) zijn de absolute toppers.

Het studiegebied "Tuin- en bosbouw" (96 sv) scoort net iets boven het gemiddelde maar alle schoolverlaters konden werkervaring opdoen in de opvolgingsperiode.

De studiegebieden "Fotografie - grafisch werk" (20 sv), "Groothandelaar" (25 sv), "Kleinhandelaar" (360 sv) en "Allerlei" (65 sv) scoren beduidend slechter dan het gemiddelde rest% voor de MO.

De 5 populairste studiegebieden bij de mannen scoren allemaal beneden het gemiddeld rest% voor de middenstandsopleidingen.

"Metaal" (353 sv) is het populairste studiegebied bij de mannen. "Voeding" (324 sv), "Bouw - steen - beton" (306 sv), "Werktuigkunde" (257 sv) en "Elektriciteit" (135 sv) vervolledigen de top 5.

Bij de vrouwen is "Kleinhandelaar" (287 sv) het populairste studiegebied, op de voet gevolgd door "Personenverzorging" (286 sv) dat veel beter scoort.

Deze 2 studiegebieden zijn samen goed voor 70% van het aantal vrouwelijke schoolverlaters in de middenstandsopleidingen.

Het studiegebied "Voeding" (134 sv) is ook bij vrouwen in trek, maar scoort beduidend slechter dan bij de mannen.

In het studiegebied "Tuin- en bosbouw" (25 sv) is nog meer dan 1 op 3 schoolverlaters werkzoekend na 1 jaar.

Het studiegebied "Dieren" (20 sv) sluit de rij.

	Huidige	Vorige
Aantal schoolverlaters:	2.734	
Aantal ingeschreven VDAB:	1.930	
Nog werkzoekend na 1 jaar:	797	
Restpercentage:	29,2%	28,6%
Zonder werkervaring:	8,1%	10,1%

Binnen dit niveau vinden wij de schoolverlaters terug na het beëindigen van een opleiding in het deeltijds beroepssecundair onderwijs.

Het kleinste niveau waarover gerapporteerd wordt is het "studiegebied".

Iets minder dan 30% van alle schoolverlaters uit het DBSO schreef zich niet in als werkzoekende bij de VDAB. Zij stroomden rechtstreeks door naar de arbeidsmarkt.

29,2% van de schoolverlaters uit het DBSO is 1 jaar na het verlaten van de school nog steeds werkzoekend. DBSO scoort hiermee nauwelijks beter dan de laagstgeschoolden (Max. S01).

Dit rest% is te vergelijken met dat uit de vorige editie (28,6%).

8,1% is er niet in geslaagd om in het jaar volgend op het verlaten van de school ook maar enige werkervaring op te doen en dit is wel merklijk beter dan de 13,2% van het niveau Max. S01.

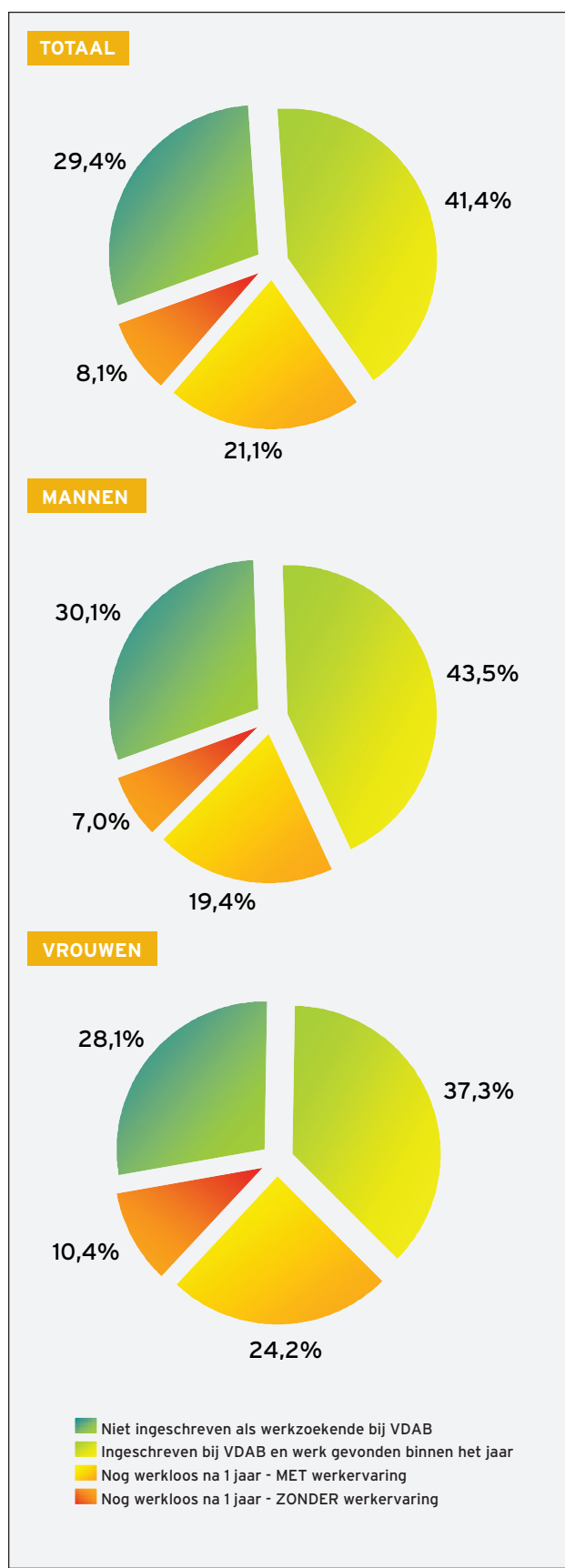
DBSO scoort op dit punt ook beter dan vorig jaar toen nog 10,1% van de schoolverlaters geen werkervaring hadden opgedaan 1 jaar na het verlaten van de school.

Net als bij de laagstgeschoolden blijkt ook hier het positieve effect van de JOB-kaart en de startbanen in de aanloop naar een eerste werkervaring.

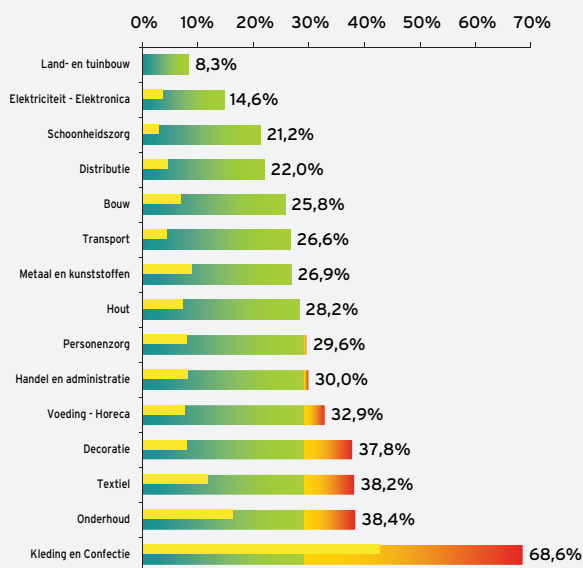
2 op 3 schoolverlaters uit het DBSO zijn mannen. Het studieaanbod binnen DBSO richt zich ook meer naar mannen dan naar vrouwen. DBSO richt zich binnen Onderwijs zowat tot hetzelfde doelpubliek als de middenstandsopleidingen maar doet het duidelijk minder goed.

DBSO is zeker niet de beste keuze voor vrouwen, bijna 35% is 1 jaar na het verlaten van de school nog steeds ingeschreven als werkzoekende bij de VDAB tegenover 26,4% bij de mannen.

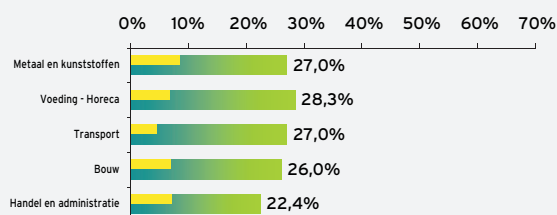
Ook het aandeel van de vrouwen zonder werkervaring (10,4%) ligt een stuk hoger dan dat bij de mannen (7%).

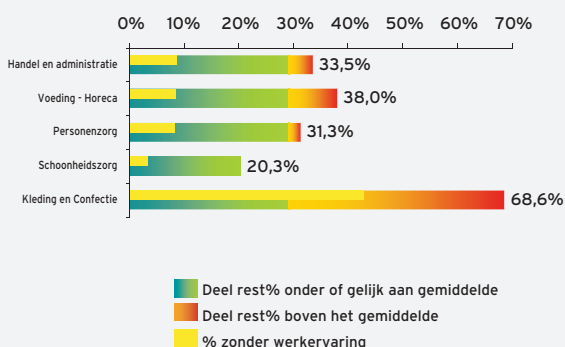
STUDIEGEBIEDEN

TOP 5 - MANNEN

TOP 5 - VROUWEN

■ Deel rest% onder of gelijk aan gemiddelde
■ Deel rest% boven het gemiddelde
■ % zonder werkervaring

15 studiegebieden in het DBSO tellen minstens 20 schoolverlaters.

8 van deze studiegebieden scoren qua rest% beter dan het gemiddelde voor dit niveau.

De studiegebieden "Land- en tuinbouw" (24 sv) en "Elektriciteit - Elektronica" (82 sv) zijn de toppers, en dit zowel wat het rest% betreft als qua dynamiek. Het studiegebied "Transport" (244 sv) dat vorig jaar nog het beste scoorde doet het nu een stuk minder goed qua rest%, maar de dynamiek is even hoog gebleven.

De studiegebieden "Handel en administratie" (477 sv), "Voeding - Horeca" (468 sv), "Decoratie" (74 sv), "Textiel" (34 sv) en "Onderhoud" (146 sv) halen een rest% van 30% of hoger.

Absoluut rampzalig is de toestand in het studiegebied "Kleding en Confectie" (35 sv) waar liefst 68,6% van de schoolverlaters nog werkzoekend is 1 jaar na het verlaten van de school en meer dan 40% op dat ogenblik nog niet gewerkt heeft.

De populairste studiegebieden bij de mannen hebben allemaal een rest% boven 20%.

20% van de mannen in het DBSO kiest voor "Metaal en kunststoffen" (352 sv). "Voeding - Horeca" (247 sv), "Transport" (241 sv) en "Bouw" (231 sv) liggen ook goed in de markt bij de mannen.

Opvallend is de relatief goede score van het studiegebied "Handel en administratie" (152 sv) op de 5e plaats.

"Handel en administratie" (325 sv) en "Voeding - Horeca" (221 sv) zijn het populairst bij de vrouwen. Met een rest% van meer dan 33% scoren deze studiegebieden beduidend slechter dan bij de mannen waar zij ook in de top 5 voorkomen.

In top 5 bij de vrouwen haalt enkel het studiegebied "Schoonheidszorgen" (59 sv) een goede score.

Hoewel het studiegebied "Kleding en Confectie" (35 sv) weinig toekomstperspectieven biedt, haalt het toch nog de top 5 bij de vrouwen.

	Huidige	Vorige
Aantal schoolverlaters:	529	
Aantal ingeschreven VDAB:	276	
Nog werkzoekend na 1 jaar:	118	
Restpercentage:	22,3%	13,8%
Zonder werkervaring:	13,6%	8,7%

Binnen dit niveau vinden wij de schoolverlaters terug na het beëindigen van een opleiding in het algemeen secundair onderwijs van de 2e graad.

Studenten die in het secundair onderwijs van de 3e graad hun studies voortijdig stopzetten, maar voordien ASO2 volgden, worden naar dit niveau teruggezet.

47,8% van de schoolverlaters uit het ASO2 schreef zich niet in als werkzoekende bij de VDAB.

22,3% van de schoolverlaters was nog steeds als werkzoekende ingeschreven 1 jaar na het verlaten van de school.

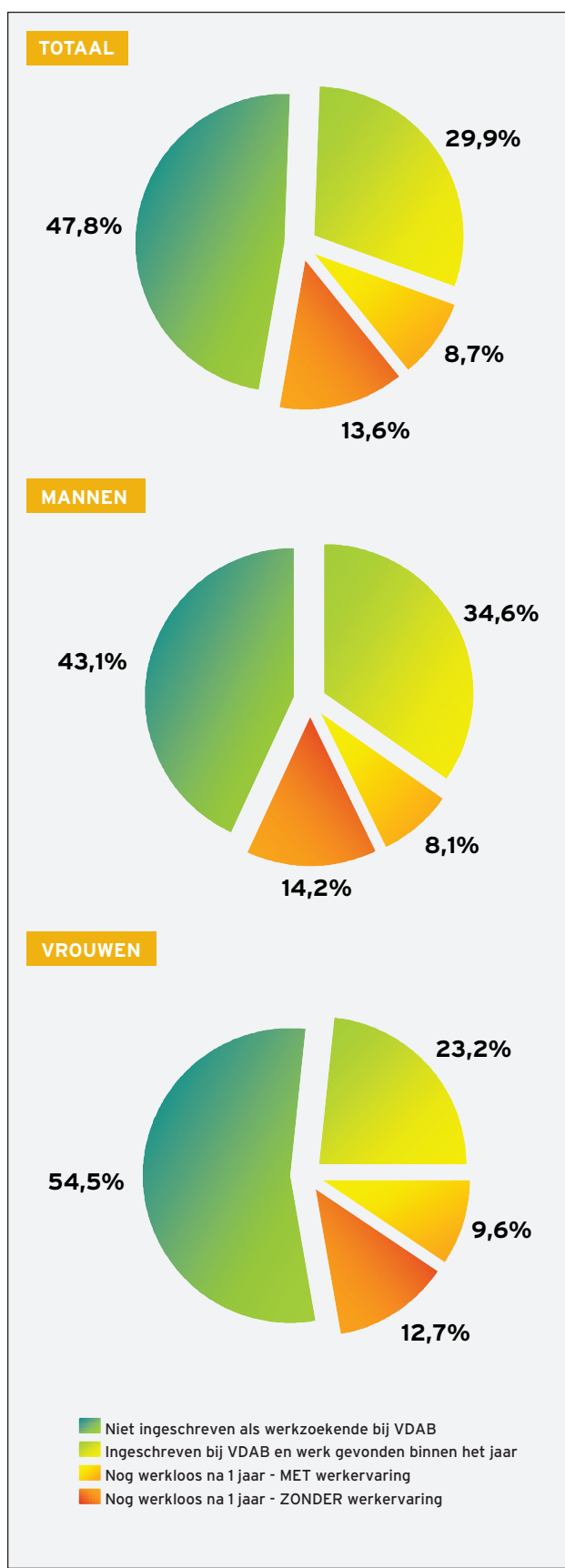
13,6% tenslotte deed in dit jaar geen enkele werkervaring op.

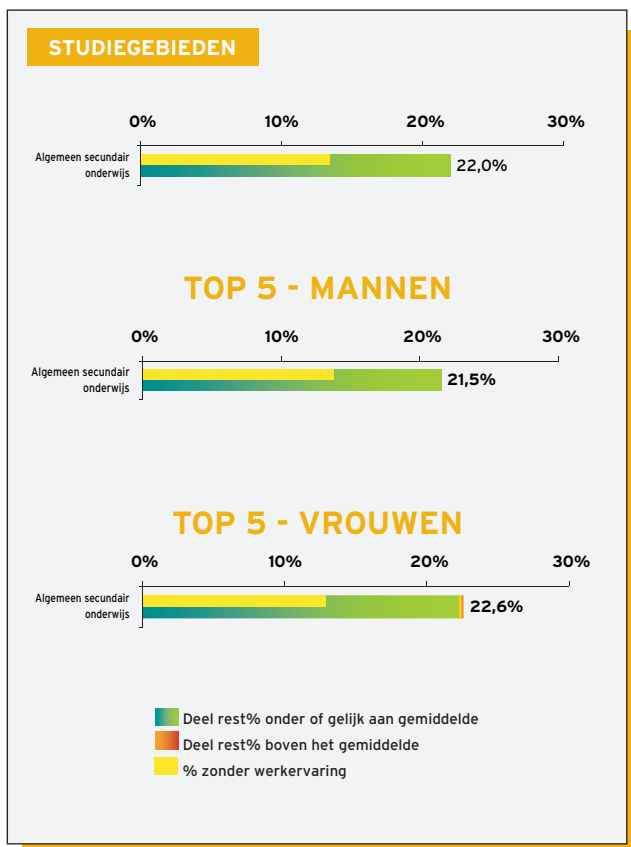
Vrouwen stromen opmerkelijk meer rechtstreeks door naar de arbeidsmarkt. 54,5% van de vrouwelijke schoolverlaters schreef zich nooit in als werkzoekende bij de VDAB tegenover 43,1% bij de mannen.

Het rest% voor mannen en vrouwen ligt op hetzelfde niveau. Wel ligt het aandeel van de schoolverlaters die na 1 jaar nog steeds geen werkervaring hebben opgedaan merkbaar hoger bij de mannen (14,2%) dan bij de vrouwen (12,7%).

Blijkbaar is er nog steeds een markt voor schoolverlaters, vooral vrouwen, uit dit niveau. Wij vinden ze veelal terug in de grote distributieketens als verkoopster of kassierster.

Het gaat daarbij meestal om laagbetaalde, dikwijls deeltijdse jobs met weinig perspectieven op de lange termijn.

Het ASO2 telt slechts 2 studiegebieden.

Enkel het studiegebied "Algemeen secundair onderwijs" (514 sv) telt minstens 20 schoolverlaters.

Meer dan 1 op 5 schoolverlaters uit dit studiegebied is 1 jaar na het verlaten van de school nog steeds als werkzoekende ingeschreven bij de VDAB.

Zowel bij de mannen als bij de vrouwen telt enkel het studiegebied "Algemeen secundair onderwijs" minstens 20 schoolverlaters.

Rest% en dynamiek vertonen weinig verschillen.

Meer dan 20% van de schoolverlaters is nog werkzoekend 1 jaar na het verlaten van de school.

Zowel bij de mannen als bij de vrouwen heeft ongeveer 13% ook nog niet gewerkt gedurende dat jaar.

	Huidige	Vorige
Aantal schoolverlaters:	4.234	
Aantal ingeschreven VDAB:	3.200	
Nog werkzoekend na 1 jaar:	1.332	
Restpercentage:	31,5%	30,1%
Zonder werkervaring:	14,2%	12,3%

Binnen dit niveau vinden wij de schoolverlaters terug na het beëindigen van een opleiding in het beroepssecundair onderwijs van de 2e graad.

Studenten die in het secundair onderwijs van de 3e graad hun studies voortijdig stopzetten, maar voordien BSO2 volgden, worden naar dit niveau teruggezet.

De schoolverlaters uit het buitengewoon secundair onderwijs (BuSO) die opgeleid werden voor een tewerkstelling in het reguliere arbeidscircuit worden ook bij BSO2 ondergebracht.

Alle schoolverlaters die het laatste jaar een alternerende opleiding hebben gevolgd worden teruggezet naar het BuSO en dus bijgevolg ook in het BSO2 ondergebracht.

Bijna een kwart van alle schoolverlaters in het BSO2 schrijft zich niet in als werkzoekende bij de VDAB en stroomt dus rechtstreeks door naar de arbeidsmarkt.

31,5% van de schoolverlaters uit het BSO2 heeft 1 jaar na het verlaten van de school geen job. BSO2 is daarmee het slechtst scorende studieniveau. 14,2% van de schoolverlaters uit het BSO2 heeft zelfs in dat jaar nog geen enkele werkervaring opgedaan.

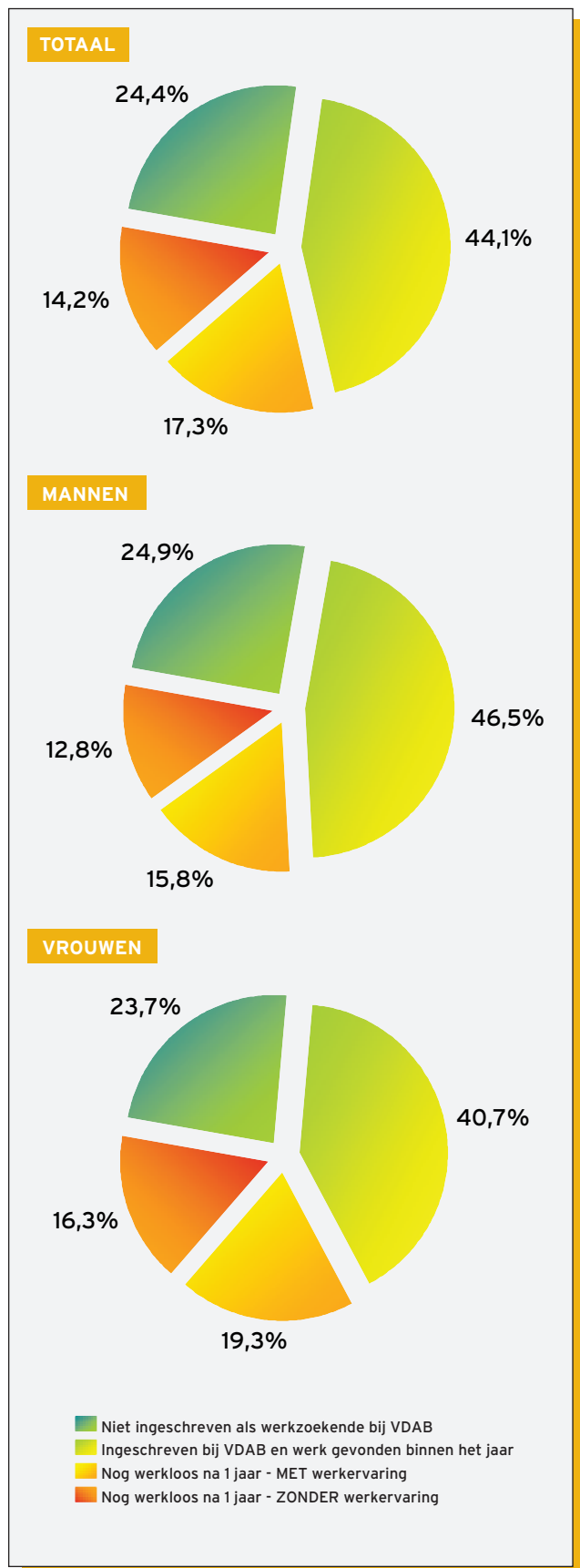
Haalt het BSO2 globaal geen goede score, dan geldt deze vaststelling veel meer voor de vrouwen (rest% = 35,6%) dan voor de mannen (rest% = 28,6%).

Het aandeel van de vrouwen die 1 jaar na het verlaten van de school nog geen ervaring opdeden (16,3%) ligt merkbaar hoger dan dat van de mannen (12,8%).

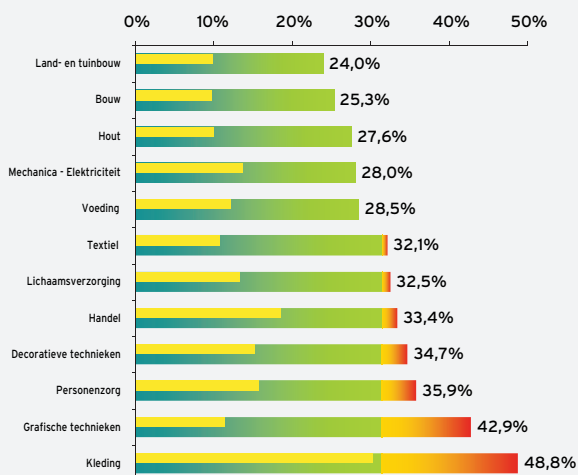
Meer dan in de vorige editie wordt het cijfer voor BSO2 beïnvloed door het BuSO. Deze groep van schoolverlaters is dan ook bijzonder kwetsbaar en in een zwakke economische conjunctuur zeer gevoelig voor verdringing.

Als we enkel de cijfers bekijken voor BSO2 zonder het BuSO dan ligt het rest% op 28,7% en blijkt dat 14,9% van alle schoolverlaters nog geen werkervaring hebben opgedaan 1 jaar na het verlaten van de school.

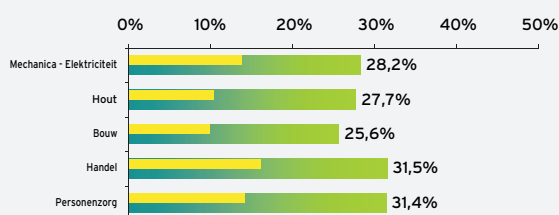
Dit rest% ligt dan weer wel volledig in de lijn van de andere aanverwante niveaus. Merkwaardig is dat het aandeel zonder werkervaring licht stijgt als men het BuSO buiten beschouwing laat.

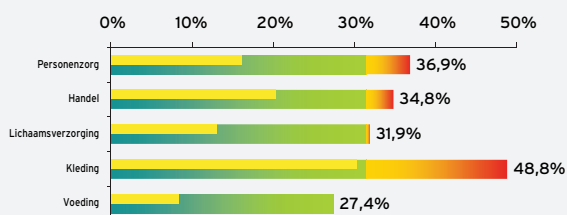
STUDIEGEBIEDEN

TOP 5 - MANNEN

TOP 5 - VROUWEN

■ Deel rest% onder of gelijk aan gemiddelde
■ Deel rest% boven het gemiddelde
■ % zonder werkervaring

12 studiegebieden in het BS02 tellen minstens 20 schoolverlaters.

“Land- en tuinbouw” (192 sv) scoort het best, maar dit is relatief aangezien het rest% 24% bedraagt. In de studiegebieden “Bouw” (265 sv), “Hout” (457 sv), “Mechanica - Elektriciteit” (842 sv) en “Voeding” (263 sv) ligt het rest% ook onder het gemiddelde voor BS02.

Van de schoolverlaters uit de studiegebieden “Grafische technieken” (35 sv) en vooral “Kleding” (86 sv) is respectievelijk nog 42,9% en 48,8% ingeschreven als werkzoekende 1 jaar na het verlaten van de school. In het studiegebied “Kleding” heeft 30% van de schoolverlaters ook nog niet gewerkt 1 jaar na het verlaten van de school.

Ieder van de 5 populairste studiegebieden bij de mannen scoort beter dan het gemiddeld rest% voor BS02.

Het studiegebied “Mechanica - Elektriciteit” (832 sv) telt het meeste schoolverlaters bij de mannen in het BS02.

Ook “Hout” (444 sv), en “Bouw” (262 sv) zijn bij de mannen populair, zij scoren nog iets beter dan “Mechanica - Elektriciteit”.

De studiegebieden “Handel” (235 sv) en “Personenzorg” (191 sv) sluiten de rij maar scoren boven 30% qua rest%.

Meest in trek bij de vrouwen is het studiegebied “Personenzorg” (852 sv), maar bijna 4 op 10 schoolverlaters is na 1 jaar nog werkzoekend.

Ook het studiegebied “Handel” (316 sv) is populair maar scoort nauwelijks beter.

Het studiegebied “Lichaamsverzorging” (238 sv) doet het iets beter maar haalt toch nog een rest% van meer dan 30%.

In het studiegebied “Kleding” (86 sv) is de helft van de schoolverlaters nog werkzoekend 1 jaar na het verlaten van de school. Ongeveer 1 op 3 heeft dan ook nog geen werkervaring opgedaan.

Als laatste in de top 5 bij de vrouwen haalt het studiegebied “Voeding” (84 sv) nog de beste score. Het scoort als enige beter dan het gemiddelde voor BS02.

	Huidige	Vorige
Aantal schoolverlaters:	1.590	
Aantal ingeschreven VDAB:	1.008	
Nog werkzoekend na 1 jaar:	391	
Restpercentage:	24,6%	16,1%
Zonder werkervaring:	12,8%	7,8%

Binnen dit niveau vinden wij de schoolverlaters terug na het beëindigen van een opleiding in het technisch secundair onderwijs van de 2e graad.

Studenten die in het secundair onderwijs van de 3e graad hun studies voortijdig stopzetten, maar voordien TSO2 volgden, worden naar dit niveau teruggezet.

36,6% van alle schoolverlaters uit het TSO2 schreef zich niet in als werkzoekende bij de VDAB en stroomde dus rechtstreeks van de school door naar de arbeidsmarkt.

1 jaar na het verlaten van de school was nog steeds 24,6% van deze schoolverlaters werkzoekend.

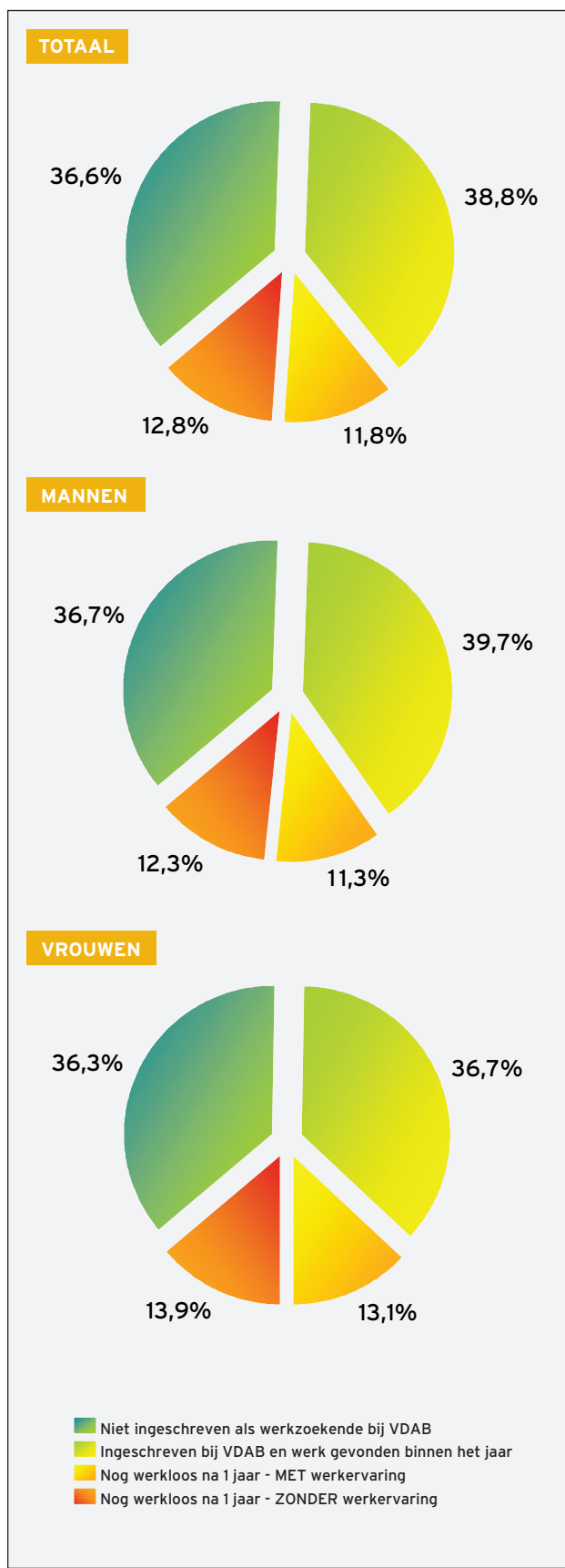
12,8% had gedurende dat jaar nog geen werkervaring opgedaan, en dit is een pak meer dan in de vorige editie (7,8%).

TSO2 is samen met de middenstandopleidingen het niveau waar het overwicht van de mannen het grootst is, praktisch 70% van de schoolverlaters in TSO2 zijn mannen.

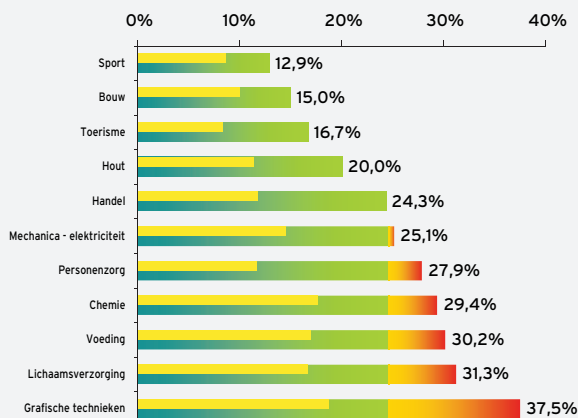
Iets meer mannen dan vrouwen in het TSO2 vinden rechtstreeks hun weg naar de arbeidsmarkt en schrijven zich niet in als werkzoekende bij de VDAB.

1 jaar na het verlaten van de school is het aandeel mannen (23,6%) dat nog werkzoekend is beduidend kleiner dan het aandeel bij de vrouwen (27%).

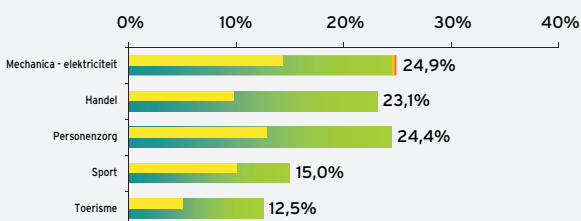
Ook bij diegenen die er niet in slaagden enige werkervaring op te doen is de situatie gunstiger bij de mannen (12,3%) dan bij de vrouwen (13,9%).

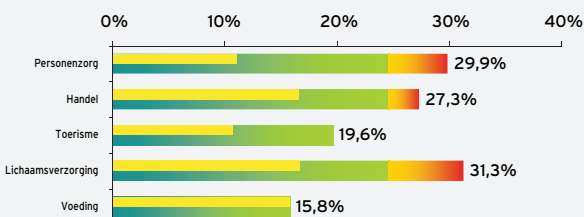
STUDIEGEBIEDEN

TOP 5 - MANNEN

TOP 5 - VROUWEN

Er zijn 11 studiegebieden in het TS02 met minstens 20 schoolverlaters.

Het studiegebied "Sport" (93 sv) is het meest succesvolle binnen het TS02. Het rest% is identiek met vorige studie maar "Sport" stond daarmee toen op de 3e plaats.

Ook "Bouw" (20 sv), "Toerisme" (96 sv) en "Hout" (35 sv) halen een rest% van 20% of minder.

Verrassend is de score van het studiegebied "Grafische technieken" (48 sv) dat in de vorige studie nog het beste scoorde en nu het slechtst presteert. Misschien zit het feit dat het aantal schoolverlaters het laatste jaar verdubbelde er wel voor iets tussen.

Opvallend is ook de minder goede score van het studiegebied "Mechanica - elektriciteit" (378 sv) met 1 op 4 schoolverlaters nog werkzoekend na 1 jaar.

3 studiegebieden, "Voeding" (53 sv), "Lichaamsverzorging" (48 sv) en "Grafische technieken" (48 sv), halen een rest% van meer dan 30% en zijn daarmee de slechtst scorende studiegebieden binnen het TS02.

Bij de mannen springen de studiegebieden "Mechanica - elektriciteit" (369 sv) en "Handel" (338 sv) er qua aantal schoolverlaters bovenuit. Samen zijn zij goed voor 64% van het aantal mannelijke schoolverlaters in het TS02.

Alle andere studiegebieden bij de mannen tellen veel minder schoolverlaters.

Uit deze top 5 haalt enkel "Mechanica - elektriciteit" een hoger rest% dan het gemiddelde voor TS02.

De 2 studiegebieden die het meest in trek zijn bij de vrouwen, "Personenzorg" (154 sv) en "Handel" (139 sv) scoren slechter dan het gemiddelde rest% voor TS02.

"Toerisme" (56 sv) op 3 doet het dan weer goed bij de vrouwen, alleszins een stuk beter dan het studiegebied "Lichaamsverzorging" (48 sv) waar meer dan 30% van de schoolverlaters nog werkzoekend zijn na 1 jaar.

Het studiegebied "Voeding" op 5 telt amper 19 schoolverlaters maar scoort wel het best.

	Huidige	Vorige
Aantal schoolverlaters:	165	
Aantal ingeschreven VDAB:	81	
Nog werkzoekend na 1 jaar:	41	
Restpercentage:	24,8%	18,0%
Zonder werkervaring:	16,4%	9,0%

Binnen dit niveau vinden wij de schoolverlaters terug na het beëindigen van een opleiding in het kunstsecundair onderwijs van de 2e graad.

Studenten die in het secundair onderwijs van de 3e graad hun studies voortijdig stopzetten, maar voordien KSO2 volgden, worden naar dit niveau teruggezet.

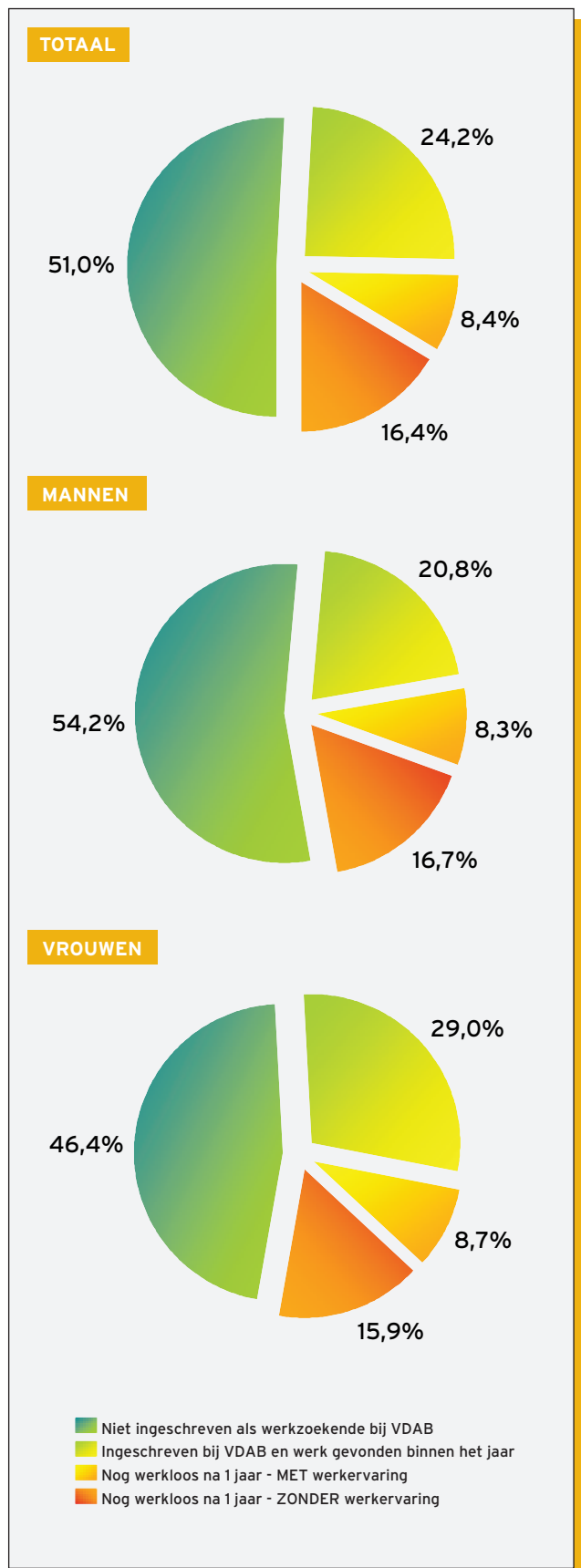
KSO2 is veruit het kleinste studieniveau (165 sv). Iets meer dan de helft van de schoolverlaters uit het KSO2 schrijft zich niet in als werkzoekende bij de VDAB, dit is een lichte stijging in vergelijking met de vorige studie.

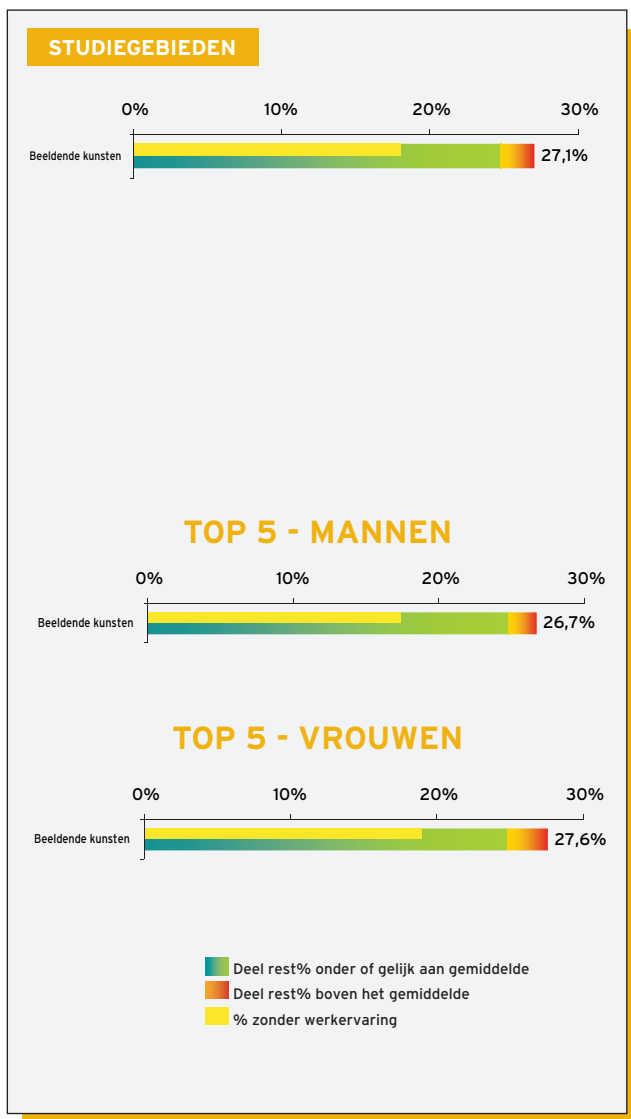
24,8% van de schoolverlaters heeft 1 jaar na het verlaten van de school nog steeds geen job gevonden.

16,4% van alle schoolverlaters heeft 1 jaar na het verlaten van de school nog niet gewerkt.

Mannen (54,2%) stromen blijkbaar iets makkelijker dan vrouwen (46,4%) rechtstreeks door naar de arbeidsmarkt.

1 jaar na het verlaten van de school is van dit verschil niets meer te merken, het aandeel van de schoolverlaters dat nog steeds op zoek is naar een job is dan praktisch gelijk bij mannen en bij vrouwen.

Er is binnen het KS02 slechts 1 studiegebied met minstens 20 schoolverlaters.

In het studiegebied “Beeldende kunsten” (144 sv) is meer dan 1 op 4 van de schoolverlaters na 1 jaar nog steeds op zoek naar een job. 18% heeft dan nog geen enkele werkervaring opgedaan.

Schoolverlaters die kiezen voor een artistieke opleiding, kiezen in de eerste plaats voor het artistieke aspect en laten zich minder leiden door tewerkstellingskansen.

Zij zijn meestal ook niet snel geneigd eender welke job aan te nemen om toch maar aan de slag te zijn.

Zowel bij mannen (86 sv) als bij vrouwen (58 sv) telt enkel het studiegebied “Beeldende kunsten” minstens 20 schoolverlaters.

De rest% liggen niet ver uit elkaar.

	Huidige	Vorige
Aantal schoolverlaters:	6.852	
Aantal ingeschreven VDAB:	3.800	
Nog werkzoekend na 1 jaar:	1.121	
Restpercentage:	16,4%	10,4%
Zonder werkervaring:	10,1%	6,6%

Binnen dit niveau vinden wij de schoolverlaters terug na het beëindigen van het 2e of 3e jaar van de 3e graad in het algemeen secundair onderwijs.

Studenten die in het hoger onderwijs hun studies voortijdig stopzetten, maar voordien een diploma behaalden van het ASO3 worden uiteraard ook in rekening gebracht.

44,5% van de schoolverlaters uit het ASO3 is niet ingeschreven geweest als werkzoekende bij de VDAB.

16,4% van alle schoolverlaters in dit niveau is 1 jaar na het verlaten van de school nog steeds werkzoekend.

1 op 10 heeft op dat ogenblik nog steeds geen enkele werkervaring kunnen opdoen.

Vrouwen (47,9%) vinden makkelijker een job direct aansluitend op hun studies dan mannen (41,6%). De toestand bij de mannen (11,2%) is ook ongunstiger dan deze bij de vrouwen (8,9%) voor wat betreft het aandeel van de schoolverlaters zonder werkervaring.

Opmerking:

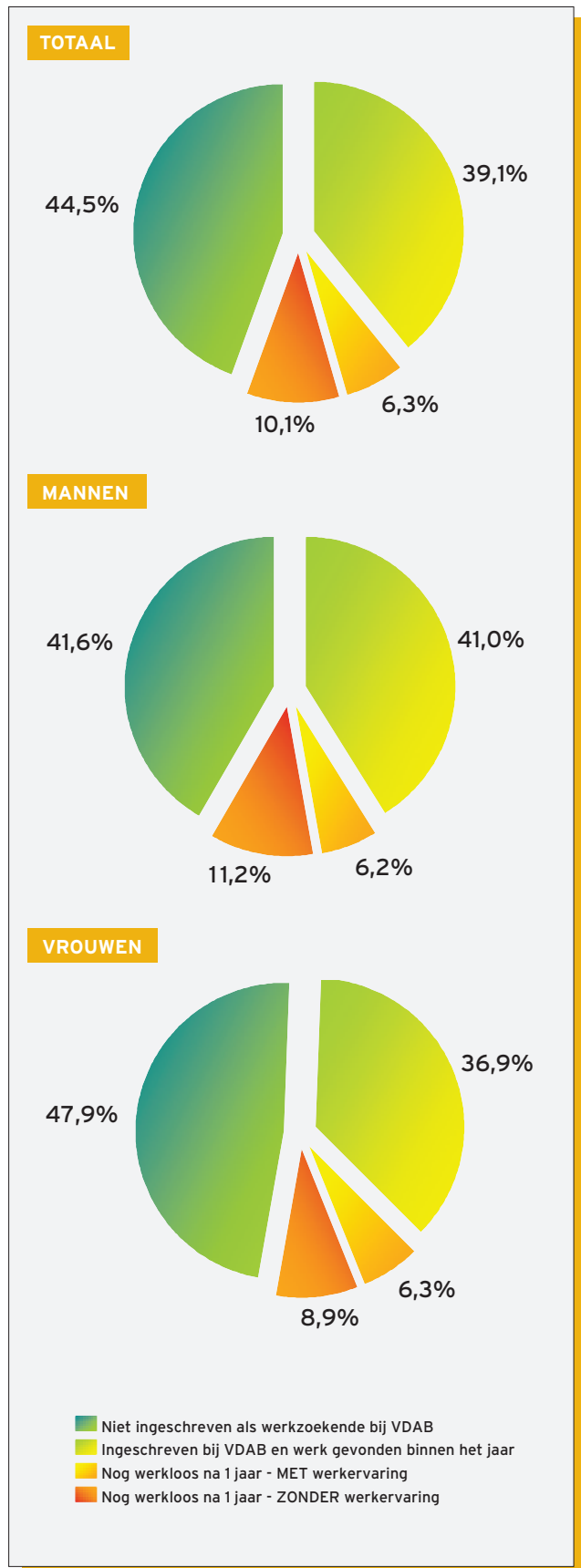
Bij de studenten die een ASO3-diploma behalen zijn er een aantal die hoger onderwijs aanvatten in een instelling die niet onderworpen is aan de regelgeving van het dept. Onderwijs (Franse Gemeenschap of buitenlands onderwijs).

Dit betekent dat zij niet doorstromen naar de arbeidsmarkt. In dit geval is het totaal aantal schoolverlaters overschat en is het restpercentage onderschat.

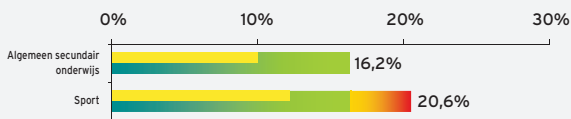
Aangezien dit effect voornamelijk speelt voor studenten die universitair onderwijs aanvatten, en de studenten uit het ASO3 een groot aandeel hebben in deze instroom, wordt het aantal schoolverlaters uit het ASO3 overschat.

Er zijn momenteel geen cijfers beschikbaar omtrent het aantal schoolverlaters dat na het ASO3 voortgezette studies aanvat in een instelling die niet is onderworpen aan de regelgeving van het departement Onderwijs.

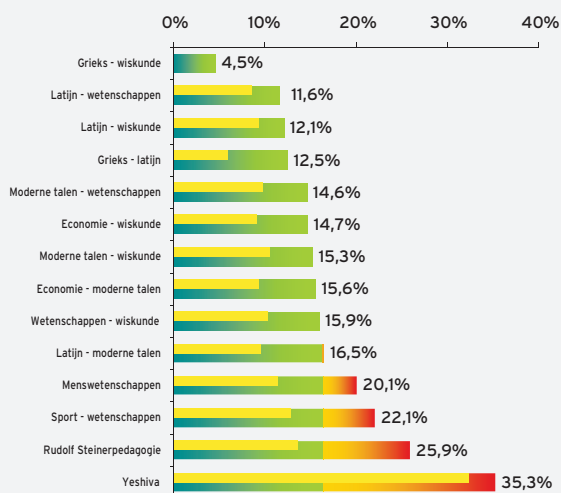
De impact op het rest% is bijgevolg tot op vandaag moeilijk in te schatten, maar zeker is dat het onderschat wordt wat betekent dat het ASO3 minder goed presteert dan uit de beschikbare cijfers blijkt.

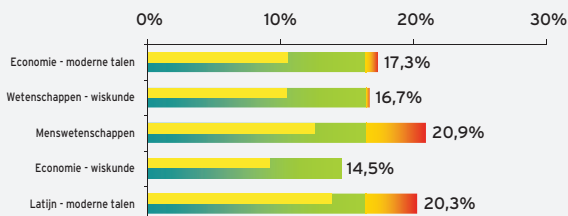
STUDIEGEBIEDEN

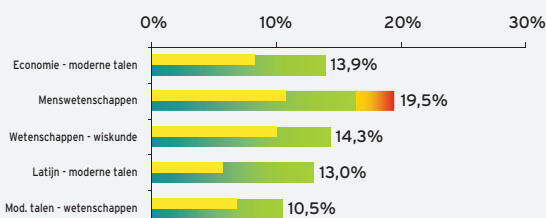
STUDIERICHTINGEN

TOP 5 - MANNEN

TOP 5 - VROUWEN

Het AS03 telt slechts 2 studiegebieden. Het studiegebied "Algemeen secundair onderwijs" is veruit het belangrijkste met 6.672 schoolverlaters.

Het studiegebied "Sport" telt slechts 180 schoolverlaters en scoort een stuk minder goed.

Binnen het AS03 komen 14 studierichtingen voor die elk minstens 20 schoolverlaters tellen. 10 richtingen halen een rest% onder het gemiddelde voor AS03.

"Grieks - wiskunde" (22 sv), "Latijn - wetenschappen" (198 sv), "Latijn - wiskunde" (331 sv) en "Grieks - latijn" (152 sv) zijn de best scorende richtingen in het AS03.

4 studierichtingen scoren slechter dan het gemiddelde voor het AS03, "Menswetenschappen" (1.326 sv), "Sport - wetenschappen" (163 sv), "Rudolf Steinerpedagogie" (81 sv) en "Yeshiva" (34 sv).

In deze laatste richting is meer dan 1 op 3 schoolverlaters nog werkzoekend 1 jaar na het verlaten van de school.

"Economie - moderne talen" (912 sv) en "Wetenschappen - wiskunde" (594 sv) zijn de absolute toppers bij de mannen.

Verder in de top 5 vinden wij nog "Menswetenschappen" (550 sv) op 3 en "Latijn - moderne talen" (232 sv) op 5 die ruim boven het gemiddeld rest% scoren.

"Economie - wiskunde" (393 sv) op 4 scoort dan wel zeer goed.

Net als bij de mannen is ook bij de vrouwen "Economie - moderne talen" (923 sv) de populairste studierichting. Vrouwen uit deze richting stromen ook beter door naar de arbeidsmarkt dan mannen.

"Menswetenschappen" (776 sv) wordt op één na het meest gekozen door vrouwen maar scoort ook het slechtst in deze top 5.

"Wetenschappen - wiskunde" (259 sv), "Latijn - moderne talen" (247 sv) en "Moderne talen - wetenschappen" (220 sv) vervolledigen de top 5 en scoren goed.

4 van de 5 studierichtingen komen zowel bij de mannen als bij de vrouwen voor als populairste richtingen. De resultaten zijn telkens beter bij de vrouwen.

BS03 & BS04

	Huidige	Vorige
Aantal schoolverlaters:	14.485	
Aantal ingeschreven VDAB:	10.856	
Nog werkzoekend na 1 jaar:	2.204	
Restpercentage:	15,2%	11,0%
Zonder werkervaring:	6,7%	4,8%

Binnen dit niveau vinden wij de schoolverlaters terug na het beëindigen van het 2e of 3e jaar van de 3e of 4e graad van het BS0.

Studenten die in het hoger onderwijs hun studies voortijdig hebben stopgezet maar voordien BS03 of BS04 hadden gevolgd, worden ook in rekening gebracht.

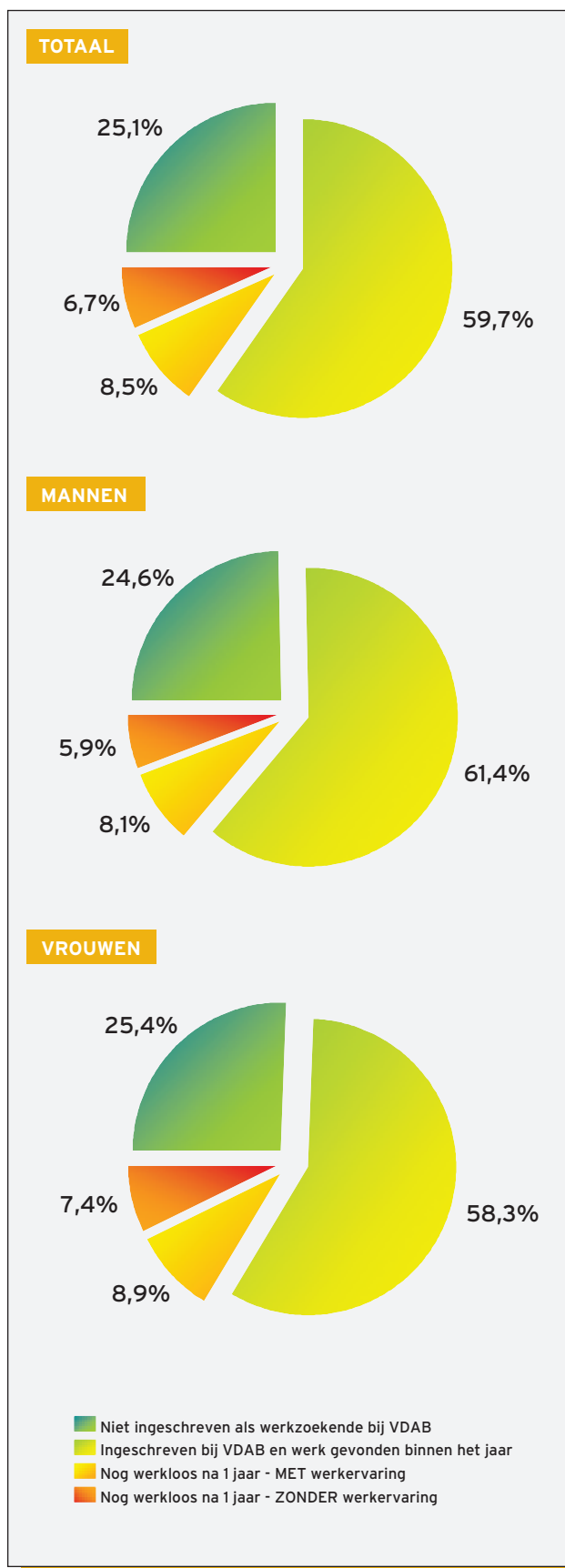
Hoewel dit studieniveau goed scoort qua rest% vindt toch maar 1 schoolverlater op 4 een job direct aansluitend op het verlaten van de school.

1 jaar na het verlaten van de school blijkt dit geen handicap te zijn, 15,2% van de schoolverlaters uit het BS03 en BS04 zijn op dat ogenblik nog werkzoekend wat na TS03 de beste score is bij de midden-geschoolden.

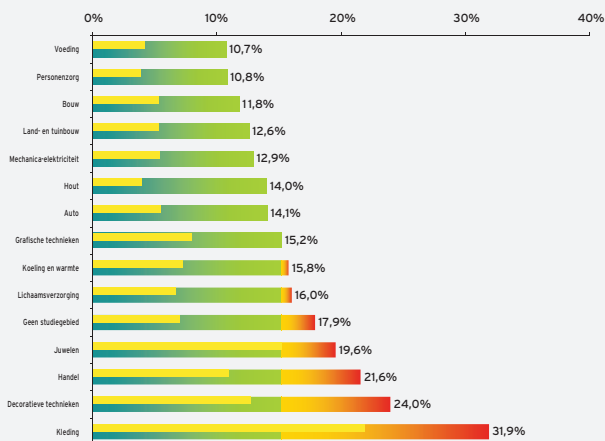
Iets minder dan 7% van de schoolverlaters uit dit niveau deed geen enkele werkervaring op in de periode van 1 jaar volgend op het verlaten van de school.

Mannen en vrouwen zijn in dit studieniveau praktisch in gelijke mate vertegenwoordigd, 1 jaar na het verlaten van de school blijken de mannen (14%) het qua rest% iets beter te doen dan de vrouwen (16,3%).

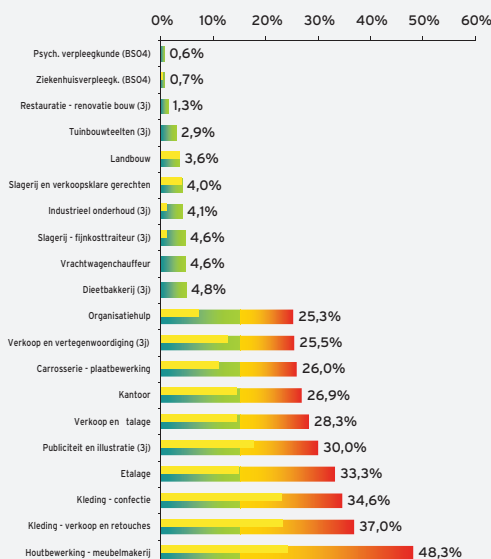
Ook het aandeel van de werkzoekenden zonder werkervaring na 1 jaar ligt iets lager bij de mannen (5,9%) dan bij de vrouwen (7,4%).

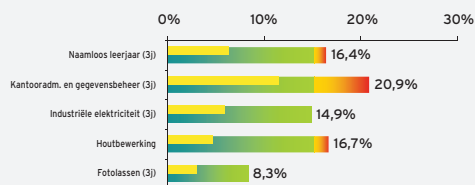
STUDIEGEBIEDEN

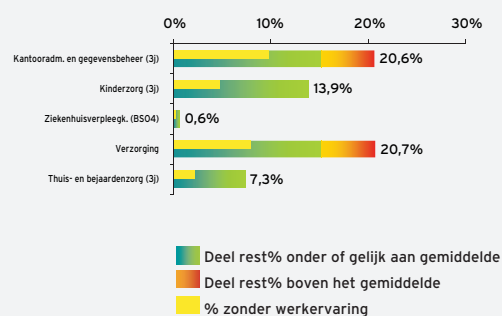
STUDIERICHTINGEN

TOP 5 - MANNEN

TOP 5 - VROUWEN

Het BS03 + BS04 telt 15 studiegebieden met minstens 20 schoolverlaters.

De studiegebieden "Voeding" (1.155 sv) en "Personenzorg" (3.605 sv) presteren het sterkst. Opvallend in dit niveau is ook dat alle goed presterende studiegebieden ook veel schoolverlaters tellen en dit is niet in alle niveaus het geval.

Schoolverlaters blijken dus goed te kiezen in dit niveau.

Bij de minder goed presterende studiegebieden vinden wij "Handel" (2.611 sv) en "Decoratieve technieken" (384 sv) die beide een rest% van meer dan 20% behalen.

De negatieve uitschieter is ook hier "Kleding" (351 sv) waar 1 jaar na het verlaten van de school nog 31,9% van de schoolverlaters op zoek is naar een job.

1 op 5 schoolverlaters uit deze groep heeft op dat ogenblik ook nog geen werkervaring.

In de grafiek hiernaast zijn de 10 meest en de 10 minst succesvolle studierichtingen uit het BS03 en BS04 opgenomen.

"Psychiatrische verpleegkunde" (163 sv) en "Ziekenhuisverpleegkunde" (857 sv) beide uit het BS04, zijn de absolute toppers.

Ook alle andere richtingen uit de 10 best presterende halen zeer lage restpercentages.

De studierichtingen "Publiciteit en illustratie" (130 sv), "Etalage" (27 sv), "Kleding - confectie" (26 sv) en "Kleding - verkoop en retouches" (138 sv) halen een rest% van 30% en hoger.

In de richting "Houtbewerking - meubelmakerij" (29 sv) is zelfs bijna de helft van de schoolverlaters nog werkzoekend 1 jaar na het verlaten van de school.

De meeste mannen in BS03 volgen een "Naamloos leerjaar" (695 sv), dit is een derde leerjaar van de 3e graad dat toegang geeft tot het hoger onderwijs.

"Kantooradministratie en gegevensbeheer-3j" (498 sv) is ook erg in trek, maar scoort een stuk minder goed.

Opvallend is de zeer goede score van "Fotolassen-3j" (266 sv) op positie 5.

"Kantooradministratie en gegevensbeheer-3j" (1.143 sv) is de meest populaire studierichting bij de vrouwen. De rest van de top 5 situeert zich volledig in de zorgsector. "Kinderzorg" (886 sv) scoort iets beter dan gemiddeld voor dit niveau, "Ziekenhuisverpleegkunde-BSO4" (776 sv) scoort dan weer uitstekend, terwijl in de studierichting "Verzorging" (676 sv) 1 op 5 schoolverlaters nog werkzoekend is na 1 jaar. "Thuis- en bejaardenzorg" (627 sv) sluit de rij met een mooi resultaat.

	Huidige	Vorige
Aantal schoolverlaters:	13.251	
Aantal ingeschreven VDAB:	9.383	
Nog werkzoekend na 1 jaar:	1.924	
Restpercentage:	14,5%	9,1%
Zonder werkervaring:	7,3%	4,7%

Binnen dit niveau vinden wij de schoolverlaters terug na het beëindigen van het 2e of 3e jaar van de 3e graad van het TSO.

Studenten die in het hoger onderwijs hun studies voortijdig hebben stopgezet maar voordien TSO3 hadden gevolgd, worden ook in rekening gebracht.

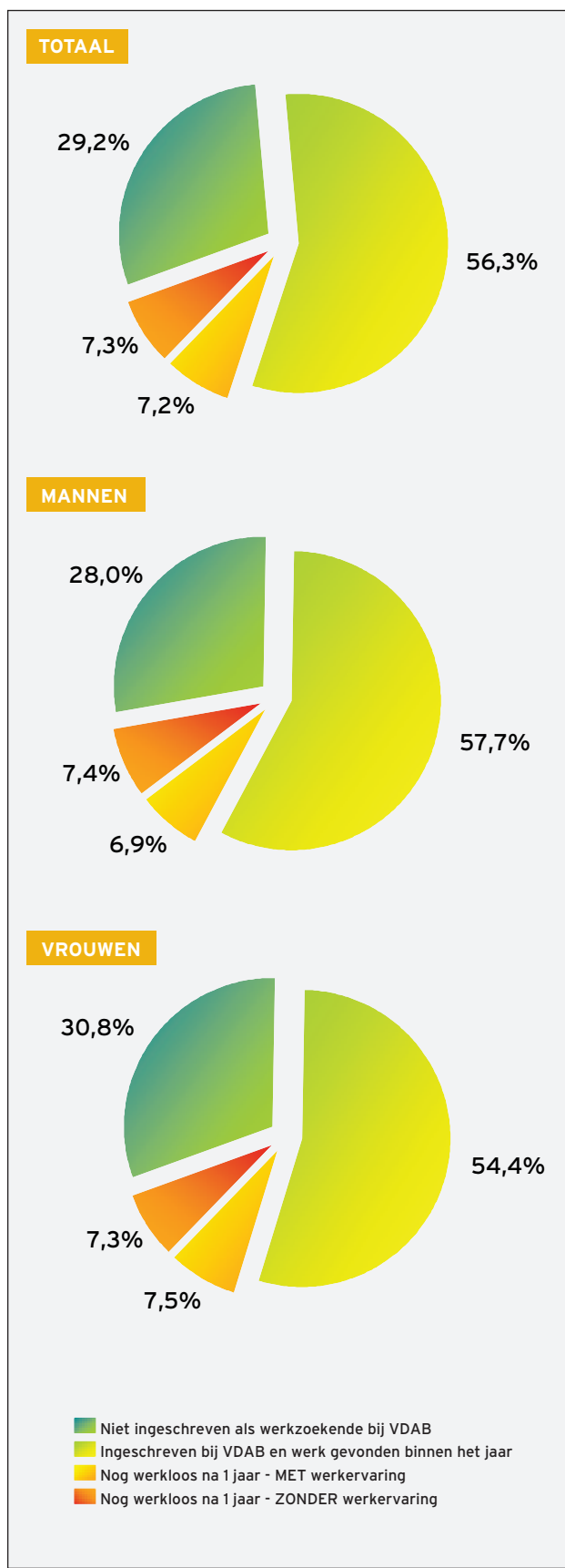
29,2% van de schoolverlaters uit het TSO3 schreven zich niet in als werkzoekende bij de VDAB.

14,5% van de schoolverlaters in dit niveau is 1 jaar na het verlaten van de school nog steeds werkzoekend. TSO3 scoort daarmee het best van alle studieniveaus bij de middengeschoolden.

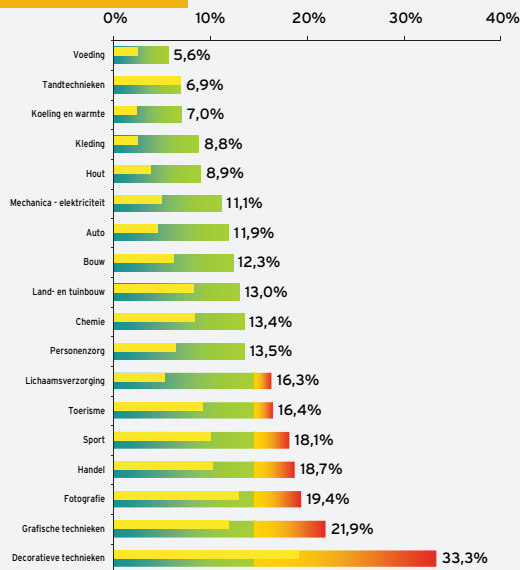
7,3% van alle schoolverlaters uit het TSO3 had na 1 jaar nog geen werkervaring.

Het aandeel nog werkzoekende mannen (14,3%) 1 jaar na het verlaten van de school verschilt niet veel van dat van de vrouwen (14,8%).

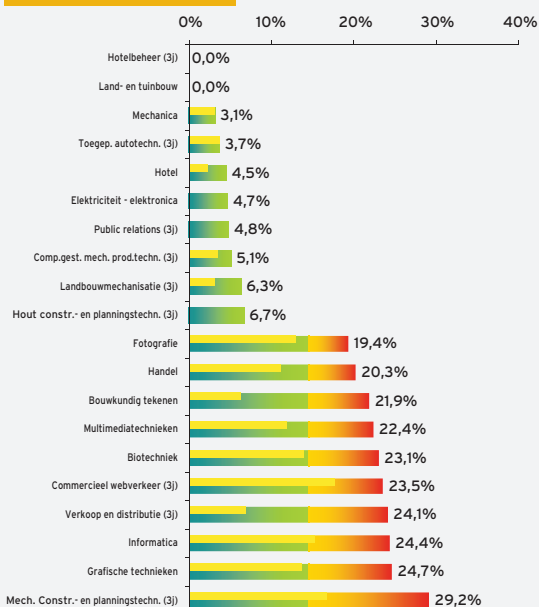
Ongeveer 1 op 14 mannen en vrouwen uit het TSO3 hebben nog geen werkervaring opgedaan 1 jaar nadat zij de schoolbanken vaarwel zegden.

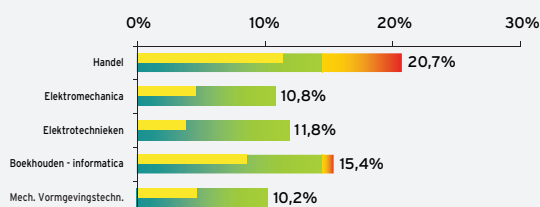
STUDIEGEBIEDEN

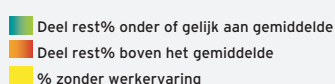
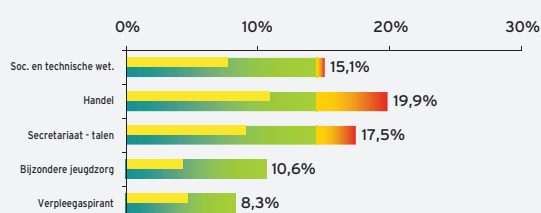
STUDIERICHTINGEN

TOP 5 - MANNEN

TOP 5 - VROUWEN

Het TS03 telt 18 studiegebieden met minstens 20 schoolverlaters.

De studiegebieden "Voeding" (413 sv), "Tandtechnieken" (29 sv), "Koeling en warmte" (43 sv), "Kleding" (80 sv) en "Hout" (347 sv) halen een rest% beneden 10%.

Opvallend is dat deze best scorende studiegebieden weinig populair zijn.

Nog 6 andere studiegebieden die vooral met techniek te maken hebben, scoren ook beter dan het gemiddelde rest% voor TS03.

7 studiegebieden scoren slechter dan het gemiddeld rest%. Het betreft in hoofdzaak studiegebieden met relatief weinig schoolverlaters, uitgezonderd "Handel" (3.806 sv).

Het slechtst scorende studiegebied in TS03 is "Decoratieve technieken" (21 sv). 1 op 3 van deze schoolverlaters is 1 jaar na het verlaten van de school nog werkzoekend.

In de studierichtingen "Hotelbeheer-3j" (23 sv) en "Land- en tuinbouw" (36 sv) is iedereen aan het werk 1 jaar na het verlaten van de school.

"Mechanica" (32 sv), "Toegepaste autotechnieken-3j" (27 sv), "Hotel" (267 sv), "Elektriciteit - elektronica" (64 sv) en "Public relations-3j" (21 sv) halen allemaal een rest% beneden 5%.

1 op 5 van de schoolverlaters uit de studierichtingen "Fotografie" (31 sv), "Handel" (1.475 sv), "Bouwkundig tekenen" (32 sv) en "Multimediatechnieken" (76 sv) is 1 jaar na het verlaten van de school nog steeds op zoek naar een job.

"Commercieel webverkeer-3j" (34 sv), "Verkoop en distributie-3j" (29 sv), "Informatica" (275 sv), "Grafische technieken" (73 sv) en "Mechanische constructie- en planningstechnieken-3j" (24 sv) zijn de 5 slechtst scorende richtingen in het TS03.

"Handel" (710 sv) is de populairste studierichting bij de mannen in TS03, de richting scoort echter beduidend slechter dan het gemiddelde rest% voor TS03.

De richtingen "Elektromechanica" (702 sv), "Elektrotechnieken" (609 sv) en "Mechanische vormgevingstechnieken" (451 sv), niet toevallig technische richtingen, scoren het best in deze top 5.

"Sociale en technische wetenschappen" (1.034 sv) telt het meeste vrouwelijke schoolverlaters in TS03. "Handel" (765 sv) en "Secretariaat-talen" (652 sv) staan op 2 en 3, maar scoren beduidend minder goed.

De top 5 wordt vervolledigd met "Bijzondere jeugdzorg" (424 sv) en "Verpleeggaspirant" (302 sv) die beide een stuk beter presteren dan de 3 vorige.

	Huidige	Vorige
Aantal schoolverlaters:	836	
Aantal ingeschreven VDAB:	552	
Nog werkzoekend na 1 jaar:	211	
Restpercentage:	25,2%	16,1%
Zonder werkervaring:	15,7%	9,4%

Binnen dit niveau vinden wij de schoolverlaters terug na het beëindigen van het 2e of 3e jaar van de 3e graad van het KSO3.

Studenten die in het hoger onderwijs hun studies voortijdig hebben stopgezet maar voordien KSO3 hadden beëindigd, worden eveneens in rekening gebracht.

34% van de schoolverlaters uit het KSO3 schreven zich niet in als werkzoekende bij de VDAB.

Goed 25% van alle schoolverlaters uit het KSO3 is 1 jaar na het verlaten van de school nog steeds werkzoekend.

Bijna 16% heeft in deze periode zelfs geen werkervaring opgedaan.

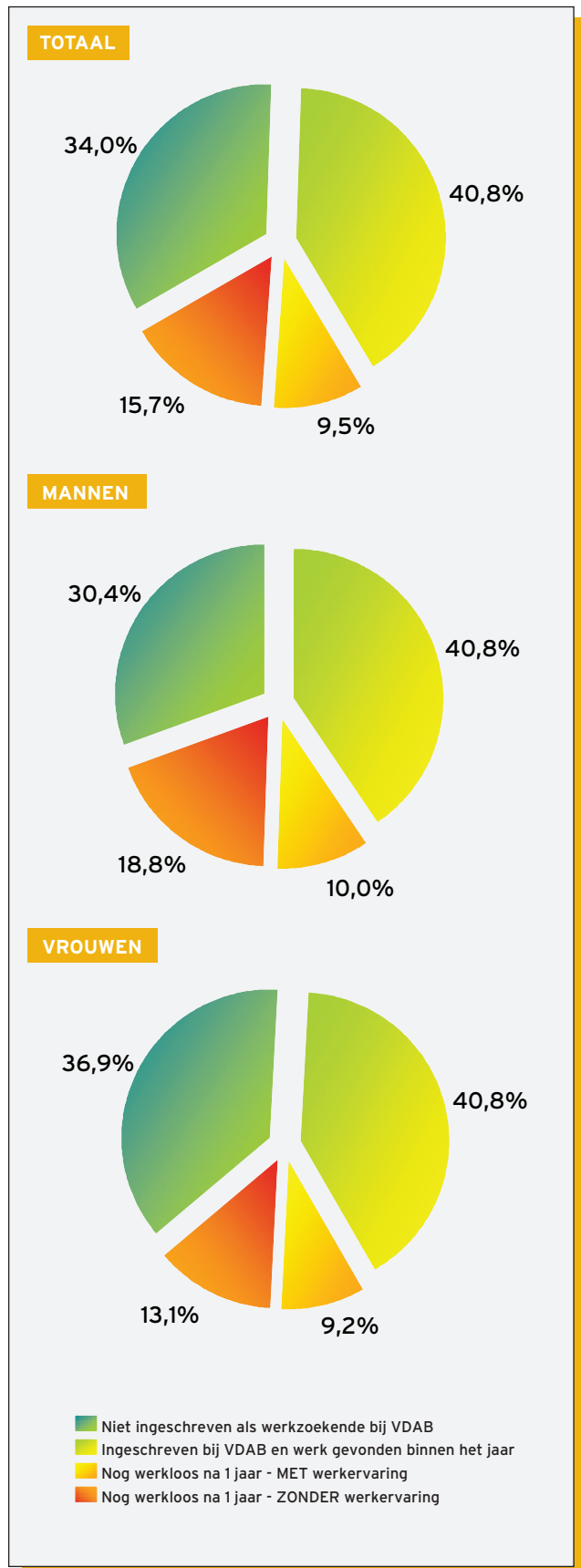
Meer vrouwen (36,9%) dan mannen (30,4%) schrijven zich niet in als werkzoekende bij de VDAB.

De mannelijke schoolverlaters uit het KSO3 doen het beduidend slechter dan de vrouwen.

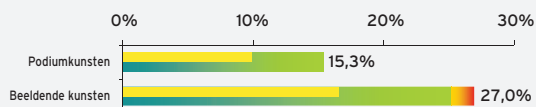
Liefst 28,8% van hen heeft na 1 jaar nog steeds geen job gevonden, 18,8% heeft zelfs nog niet gewerkt 1 jaar na het verlaten van de school.

Bij de vrouwen is 22,3% nog werkzoekend na 1 jaar, maar hier ligt het percentage zonder werkervaring gevoelig lager dan bij de mannen.

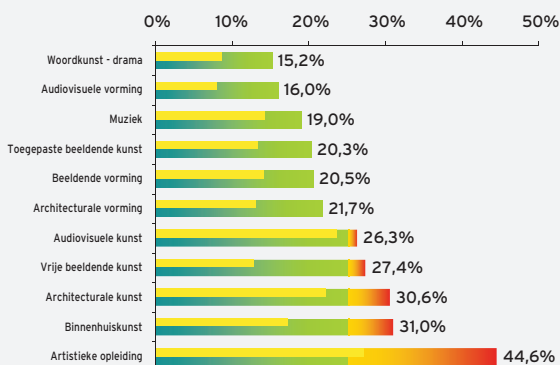
Het KSO3 gaat er globaal sterk op achteruit in vergelijking met de vorige studie.

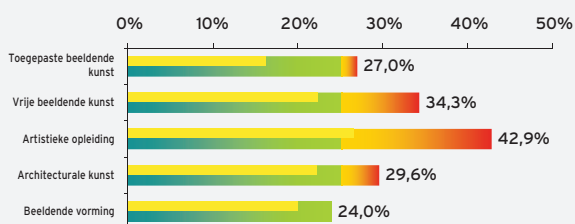
STUDIEGEBIEDEN

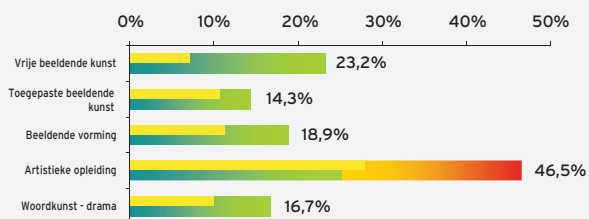
STUDIERICHTINGEN

TOP 5 - MANNEN

TOP 5 - VROUWEN

Het KS03 telt 2 studiegebieden met minstens 20 schoolverlaters.

Het studiegebied "Podiumkunsten" (111 sv) scoort vrij goed, terwijl het studiegebied "Beeldende kunsten" (712 sv) kampt met een rest% boven 25%.

"Woordkunst - drama" (46 sv) en "Audiovisuele vorming" (25 sv) zijn de 2 best presterende studierichtingen uit het KS03.

In de studierichtingen "Muziek" (42 sv), "Toegepaste beeldende kunst" (158 sv), "Beeldende vorming" (78 sv) en "Architecturale vorming" (23 sv) is 1 op 5 schoolverlaters na 1 jaar nog werkzoekend.

De andere studierichtingen scoren boven het gemiddeld rest% voor KS03, waarbij de richting "Artistieke opleiding" (92 sv) het slechtst presteert, bijna 1 op 2 schoolverlaters uit deze richting is na 1 jaar nog als werkzoekende ingeschreven.

De top 3 van de meest gevolgde studierichtingen is goed voor de helft van alle mannelijke schoolverlaters in het KS03.

De meest gevolgde richting is "Toegepaste beeldende kunst" (74 sv). "Artistieke opleiding" (49 sv) op 3, haalt veruit de slechtste score in deze top 5.

Enkel de richting "Beeldende vorming" (25 sv) haalt een rest% beneden 25%.

Bij de vrouwen is de top 5 op 1 richting na identiek aan deze bij de mannen, zij het in een andere volgorde.

"Vrije beeldende kunst" (112 sv) is de populairste richting bij de vrouwen, ze scoort ook beter dan bij de mannen.

De studierichtingen "Toegepaste beeldende kunst" (84 sv), "Beeldende vorming" (53 sv) en "Woordkunst-Drama" (30 sv) presteren opmerkelijk beter dan het gemiddelde rest% voor het KS03.

"Artistieke opleiding" (43 sv) scoort net als bij de mannen zeer slecht.

	Huidige	Vorige
Aantal schoolverlaters:	16.365	
Aantal ingeschreven VDAB:	12.154	
Nog werkzoekend na 1 jaar:	1.289	
Restpercentage:	7,9%	4,8%
Zonder werkervaring:	3,2%	2,0%

Binnen dit niveau vinden wij de schoolverlaters terug na het beëindigen van een opleiding in het H01C.

Ook studenten die studies in het hoger onderwijs hebben stopgezet, maar voordien een diploma van het H01C behaalden worden in aanmerking genomen.

25,7% van alle schoolverlaters uit het H01C schreven zich niet in bij de VDAB als werkzoekende.

Slechts 7,9% is 1 jaar na het afstuderen nog werkzoekend. Hiermee scoort het H01C het best van alle onderwijsniveaus.

Daarenboven heeft slechts 3,2% van alle schoolverlaters uit het H01C binnen het jaar na het verlaten van de school geen werkervaring kunnen opdoen.

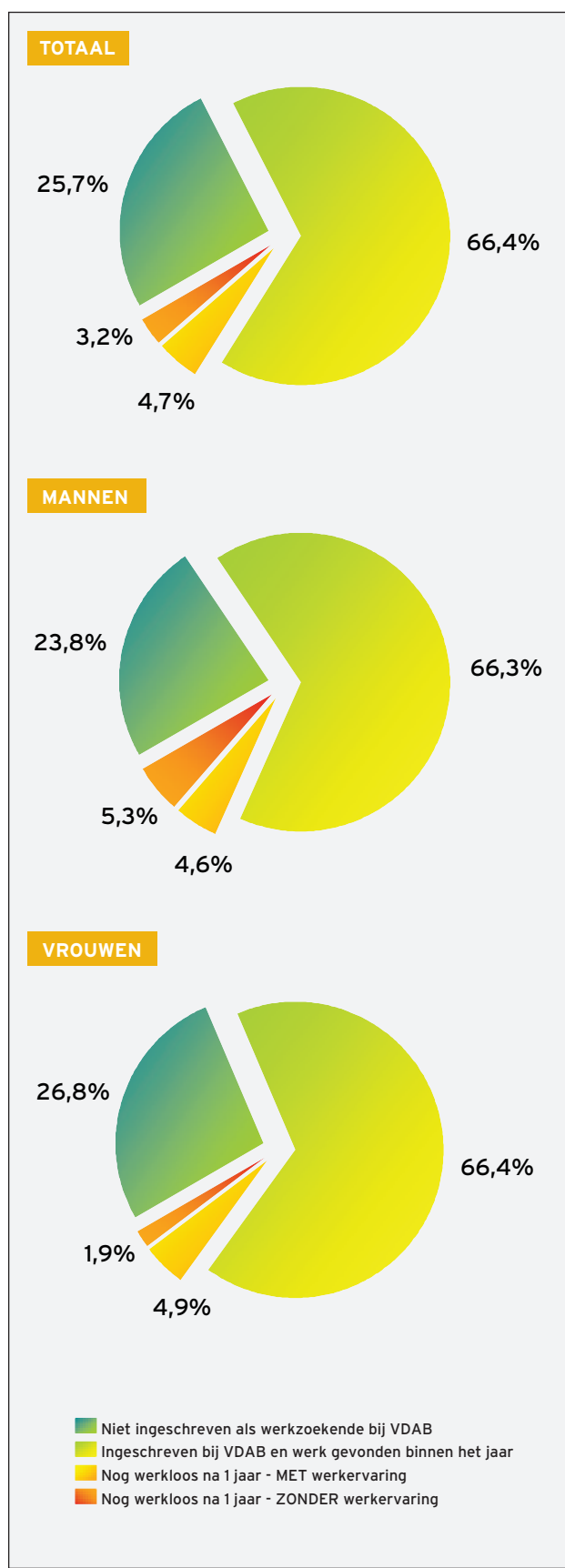
Iets minder dan een vierde van de mannen uit het H01C schreef zich niet in als werkzoekende.

1 jaar na het verlaten van de school was 1 op 10 nog steeds als werkzoekende ingeschreven. Iets meer dan de helft van deze groep had tijdens dit jaar geen werkervaring opgedaan.

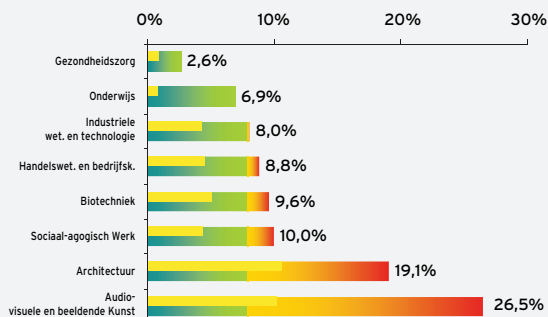
Pakweg 1 op 4 vrouwelijke schoolverlaters uit het H01C schreef zich niet in bij de VDAB als werkzoekende.

Slechts 6,8% zat een jaar later nog zonder werk. Amper 1,9% slaagde er niet in gedurende dit jaar enige werkervaring op te doen.

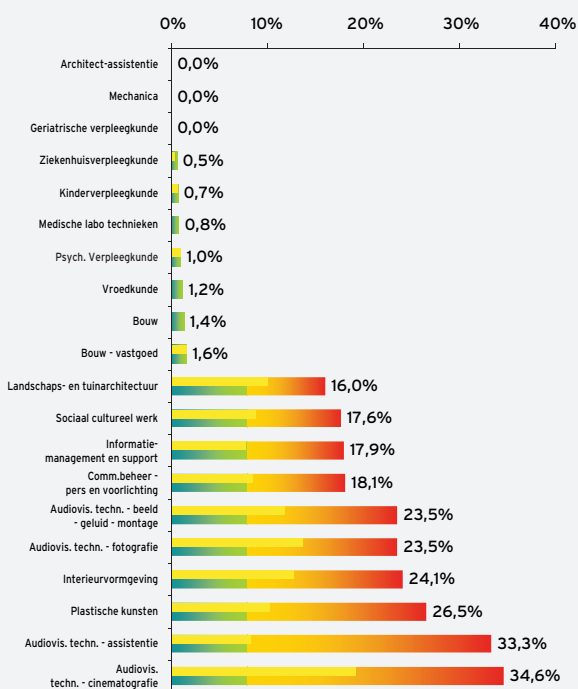
Mede rekening gehouden met het feit dat het hier toch over een omvangrijke groep schoolverlaters gaat, (16.365 sv) zijn deze resultaten ronduit schitterend te noemen.

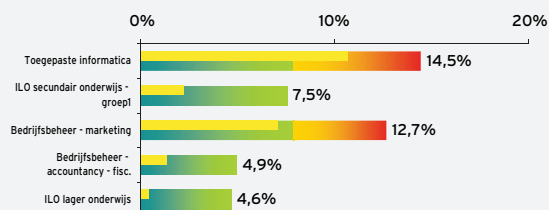
STUDIEGEBIEDEN

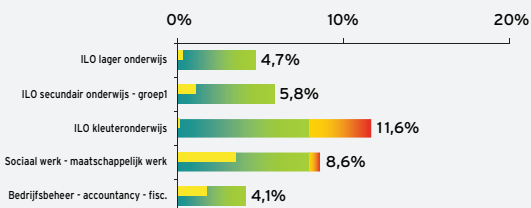
STUDIERICHTINGEN

TOP 5 - MANNEN

TOP 5 - VROUWEN

Het best presterende studiegebied in het H01C is "Gezondheidszorg" (2.014 sv) wat wellicht niemand zal verwonderen.

Ook "Onderwijs" (4.366 sv) haalt nog steeds een goede score.

Alle andere studiegebieden scoren minder goed dan het weliswaar gunstige gemiddelde rest% voor het H01C.

Net als in de vorige editie halen "Architectuur" (351 sv) en "Audiovisuele en beeldende kunst" (49 sv) de slechtste score.

De 10 best presterende studierichtingen uit het H01C halen ronduit schitterende resultaten.

In 3 richtingen, "Architect-assistentie" (39 sv), "Mechanica" (42 sv) en "Geriatrische verpleegkunde" (76 sv) is geen enkele schoolverlater na 1 jaar nog werkzoekend.

"Ziekenhuisverpleegkunde" (546 sv), "Kinderverpleegkunde" (147 sv), "Medische laboratoriumtechnieken" (127 sv) en "Psychiatrische verpleegkunde" (102 sv) halen een rest% van 1% of minder.

Studierichtingen die het minder goed doen zijn "Landschaps- en tuinarchitectuur" (100 sv), "Sociaal cultureel werk" (272 sv), "Informatie-management en support" (39 sv) en "Communicatiebeheer - pers en voorlichting" (293 sv). Ongeveer 1 op 6 van deze schoolverlaters is 1 jaar na het verlaten van de school nog op zoek naar een job.

Nog 4 studierichtingen halen een rest% rond 25%, maar in de richtingen "Audiovisuele technieken - optie assistentie" (24 sv) en "Audiovisuele technieken - optie cinematografie" (26 sv) is na 1 jaar nog 1 op 3 schoolverlaters werkzoekend.

"Toegepaste informatica" (747 sv) blijft de meest populaire richting bij de mannen maar de uitstroom naar de arbeidsmarkt daalt sterk.

Op de 2e stek vinden wij "ILO secundair onderwijs - groep1" (637 sv) gevolgd door "Bedrijfsbeheer - optie marketing" (426 sv) dat minder goed in de markt blijft liggen.

"Bedrijfsbeheer - optie accountancy - fiscaliteit" (364 sv) blijft eveneens populair en scoort goed. Nieuwkomer bij de mannen is "ILO lager onderwijs" (237 sv).

Onderwijs blijft de absolute topper bij de vrouwen in het H01C. "ILO lager onderwijs" (1.418 sv) en "ILO secundair onderwijs - groep1" (1.094 sv) zijn het meest in trek en halen een goede score.

De richting "ILO kleuteronderwijs" (953 sv) presteert opvallend minder goed.

Eveneens populair bij de vrouwen zijn "Sociaal werk - optie maatschappelijk werk" (572 sv) en "Bedrijfsbeheer - optie accountancy - fiscaliteit" (516 sv).

	Huidige	Vorige
Aantal schoolverlaters:	4.358	
Aantal ingeschreven VDAB:	3.164	
Nog werkzoekend na 1 jaar:	479	
Restpercentage:	11,0%	7,0%
Zonder werkervaring:	6,2%	3,9%

Binnen dit niveau vinden wij de schoolverlaters terug na het beëindigen van een opleiding in het H02C.

Ook studenten die studies in het hoger onderwijs hebben stopgezet, maar voordien een diploma van het H02C behaalden worden in aanmerking genomen.

27,4% van alle schoolverlaters uit het H02C schreven zich niet in bij de VDAB als werkzoekende.

11% is 1 jaar na het afstuderen nog werkzoekend.

Iets meer dan 6% van alle schoolverlaters uit het H02C heeft binnen het jaar na het verlaten van de school geen werkervaring kunnen opdoen.

Bijna 30% van de mannen uit het H02C schreef zich niet in als werkzoekende.

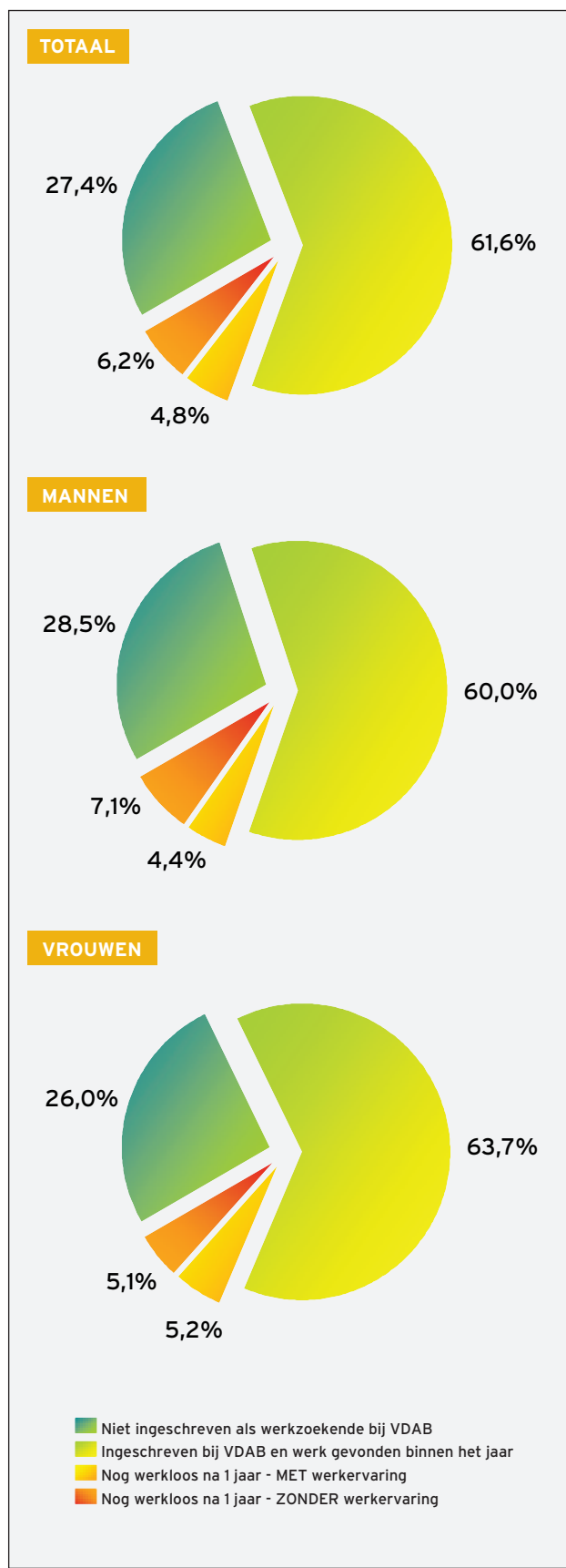
1 jaar na het verlaten van de school was 11,5% nog steeds als werkzoekende ingeschreven.

7,1% van alle mannelijke schoolverlaters uit het H02C had 1 jaar na het verlaten van de school nog geen werkervaring opgedaan.

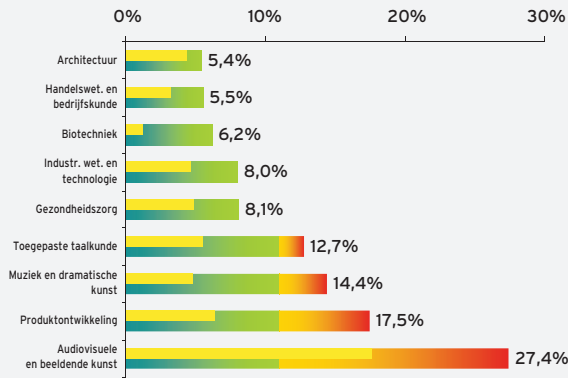
1 op 4 van de vrouwelijke schoolverlaters uit het H02C schreef zich niet bij de VDAB in als werkzoekende.

10,3% was 1 jaar later nog werkzoekend.

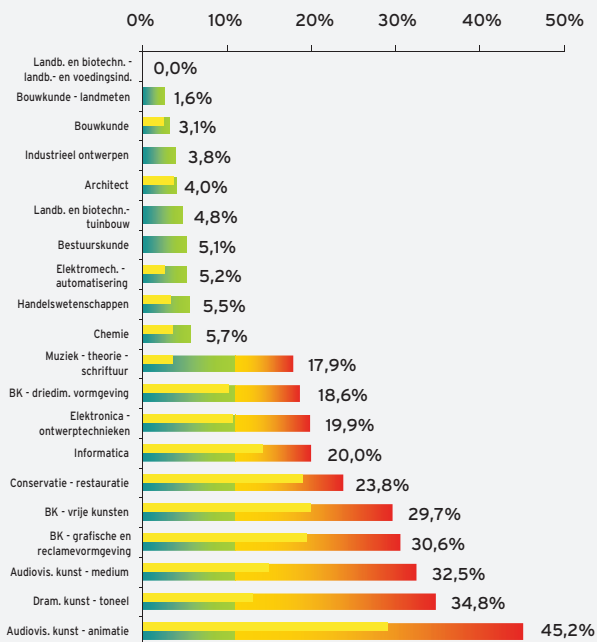
5% slaagde er niet in gedurende dit jaar enige werkervaring op te doen.

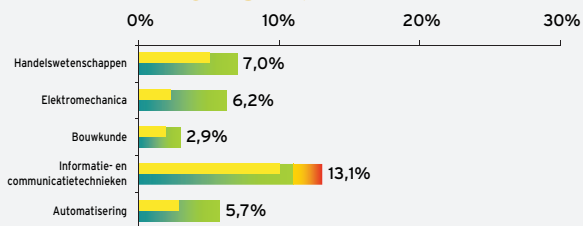
STUDIEGEBIEDEN

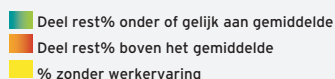
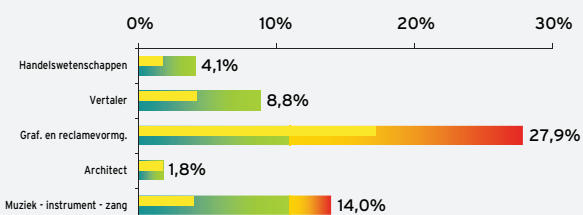
STUDIERICHTINGEN

TOP 5 - MANNEN

TOP 5 - VROUWEN

Het H02C telt 9 studiegebieden.

5 studiegebieden scoren qua rest% onder het gemiddelde voor het H02C. "Architectuur" (277 sv) scoort het best.

"Handelswetenschappen en bedrijfskunde" (868 sv), "Biotechniek" (81 sv), "Industriële wetenschappen en technologie" (1.652 sv) en "Gezondheidszorg" (124 sv) halen rest% beneden 10%.

Het studiegebied "Audiovisuele en beeldende kunst" (609 sv) presteert het slechtst.

De richting "Landbouw en biotechnologie – optie landbouw en voedingsindustrieën" (21 sv) haalt de beste score.

Ook de richtingen "Bouwkunde – optie landmeten" (61 sv), "Bouwkunde – optie bouwkunde" (256 sv), "Industrieel ontwerpen" (26 sv), "Architect" (248 sv) en "Landbouw- en biotechnologie – optie tuinbouw" (21 sv) presteren goed met een rest% van minder dan 5%.

De slechtst presterende studierichtingen zijn stuk voor stuk artistieke opleidingen.

In de richtingen "Beeldende kunsten – optie vrije kunsten" (145 sv), "Beeldende kunsten – optie grafische en reclamevormgeving" (206 sv), "Audiovisuele kunst – optie medium" (40 sv) en "Dramatische kunst – optie toneel" (23 sv) is praktisch 1 op 3 schoolverlaters na 1 jaar nog werkzoekend.

"Audiovisuele kunst – optie animatie" (31 sv) haalt de slechtste score. 45% van de schoolverlaters zoekt nog een job na 1 jaar, 29% heeft dan nog geen werkervaring opgedaan.

"Handelswetenschappen" (358 sv) blijft de populairste richting bij de mannen in het H02C.

"Bouwkunde – optie bouwkunde" (205 sv) en "Elektromechanica – optie automatisering" (175 sv) zijn de studierichtingen die het best presteren in de top 5 bij de mannen.

"Elektronica – optie informatie- en communicatietechnieken" (199 sv) is wel populair, maar scoort niet zo best.

De top 5 van populairste studierichtingen bij de vrouwen ondergaat geen wijzigingen.

"Handelswetenschappen" (391 sv) blijft de topper en scoort goed. Ook "Vertaalkunde – optie vertaler" (329 sv) houdt goed stand.

De richtingen "Beeldende kunsten – optie grafische en reclamevormgeving" (122 sv) en "Muziek – optie instrument - zang" (100 sv) gaan er sterk op achteruit in vergelijking met de vorige studie.

De richting "Architect" (113 sv) die in de vorige editie ook al goed scoorde, presteert nu nog een stuk beter.

	Huidige	Vorige
Aantal schoolverlaters:	10.360	
Aantal ingeschreven VDAB:	5.793	
Nog werkzoekend na 1 jaar:	940	
Restpercentage:	9,1%	6,0%
Zonder werkervaring:	5,3%	3,7%

In dit niveau vinden wij alle schoolverlaters terug die een universitair diploma behaalden.

Wie nog een aanvullend of specialisatiejaar volgde, wordt teruggezet naar de gevolgde basisopleiding.

Van alle schoolverlaters met een universitair diploma schrijft 44,1% zich niet in als werkzoekende bij de VDAB.

1 jaar na het beëindigen van de studies is nog slechts 9,1% als werkzoekende ingeschreven.

5,3% van alle universitairers heeft na 1 jaar nog geen werkervaring opgedaan.

Iets minder dan de helft van de mannelijke universitairers schrijft zich niet in als werkzoekende.

Van de goed 10% die na 1 jaar nog als werkzoekende is ingeschreven, heeft 6,9% nog geen enkele werkervaring opgedaan.

Bij de vrouwen liggen de scores op dit gebied gunstiger. 7,9% zit nog zonder werk 1 jaar na het afstuderen, en 4% van de afgestudeerde vrouwelijke universitairers werkte nog niet.

Opmerking:

Een aantal studenten studeert af aan een universiteit die niet onderworpen is aan de regelgeving van het dept. Onderwijs (Franse Gemeenschap of buitenlands onderwijs).

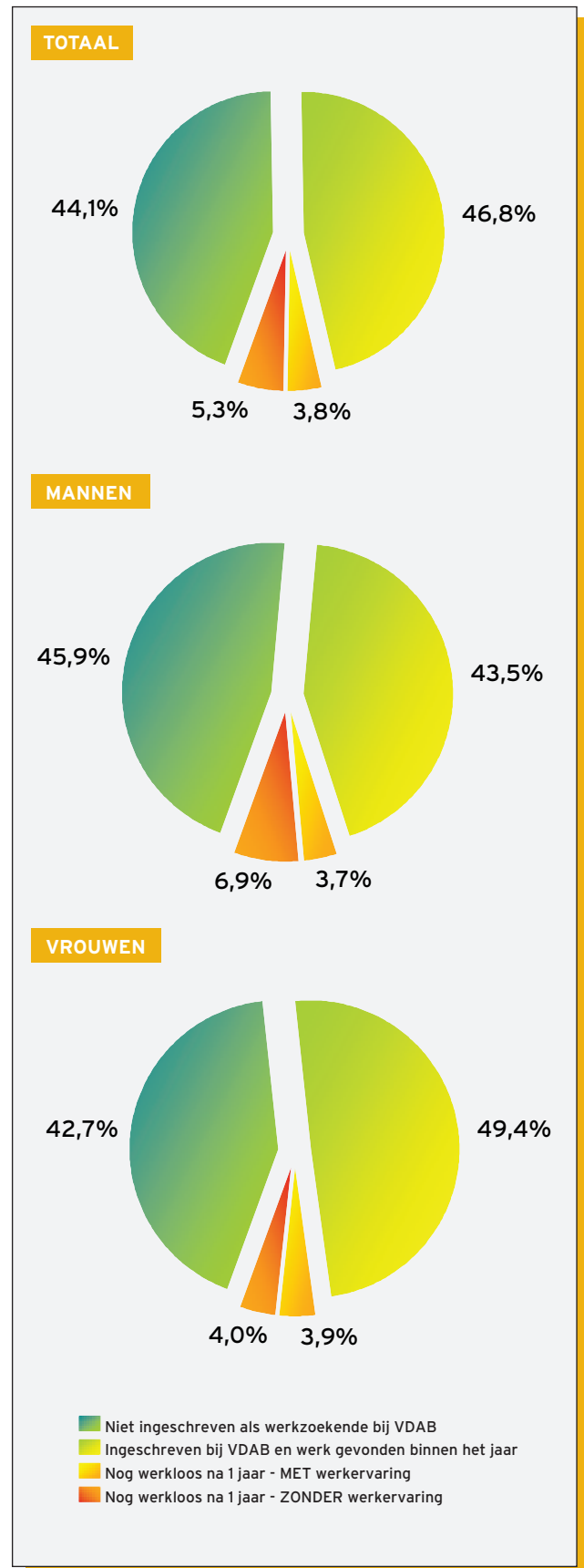
Deze studenten zitten niet in de bestanden van het departement Onderwijs. Als zij doorstromen naar de arbeidsmarkt zonder zich bij de VDAB als werkzoekende in te schrijven, zitten zij niet in deze cijfers.

Het aantal afgestudeerde universitairers is dus wellicht groter dan deze cijfers aangeven.

Dit betekent dat het totale aantal afgestudeerde universitairers dat zich aanbiedt op de arbeidsmarkt onderschat is en het restpercentage dus overschat.

Er zijn momenteel geen cijfers beschikbaar omtrent het aantal universitairers die op de arbeidsmarkt komen na studies in een instelling van een andere gemeenschap of land.

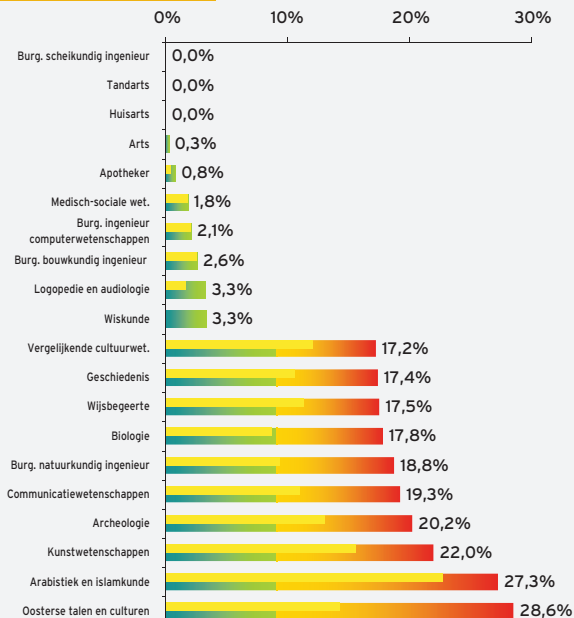
De omvang van het probleem is dus op dit ogenblik moeilijk in te schatten.

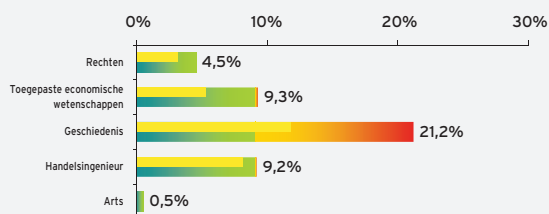
STUDIEGEBIEDEN

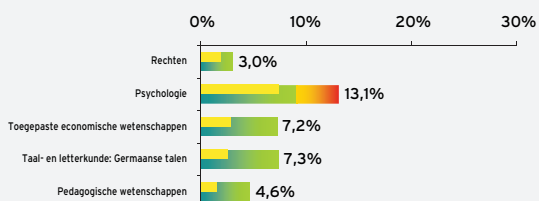
STUDIERICHTINGEN

TOP 5 - MANNEN

TOP 5 - VROUWEN

■ Deel rest% onder of gelijk aan gemiddelde
■ Deel rest% boven het gemiddelde
■ % zonder werkervaring

Het universitair onderwijs telt 19 studiegebieden.

In het studiegebied "Tandheelkunde" (73 sv) is niemand na 1 jaar nog werkzoekend.

"Geneeskunde" (498 sv) en "Farmaceutische wetenschappen" (251 sv) halen eveneens schitterende resultaten.

Ook in de studiegebieden "Sociale gezondheidswetenschappen" (207 sv), "Godgeleerdheid, Godsdienstwetenschappen" (42 sv) en "Toegepaste wetenschappen" (686 sv) is slechts 5% of minder nog werkzoekend na 1 jaar.

"Diergeneeskunde" (171 sv) slaagt er in zijn positie gevoelig te verbeteren in vergelijking met de vorige studie.

Een vijftal studiegebieden haalt een rest% tussen 15% en 20%.

"Wijsbegeerte en moraalwetenschappen" (132 sv), "Gecombineerde studiegebieden" (303 sv), "Politieke en Sociale wetenschappen" (765 sv), "Geschiedenis" (385 sv) en "Archeologie en Kunstwetenschappen" (271 sv) scoren het minst goed bij de universitair.

In de richtingen "Burgerlijk scheidkundig ingenieur" (28 sv), "Tandarts" (73 sv) en "Huisarts" (99 sv) is geen enkele schoolverlater nog werkzoekend na 1 jaar.

De richtingen "Arts" (399 sv) en "Apotheker" (251 sv) halen eveneens schitterende resultaten.

Doen het ook zeer goed, de richtingen "Medisch-sociale wetenschappen" (110 sv), "Burgerlijk ingenieur computerwetenschappen" (48 sv), "Burgerlijk bouwkundig ingenieur" (78 sv), "Logopedie en Audiologie" (61 sv) en "Wiskunde" (121 sv).

Bij de minst goed presterende richtingen vinden wij "Archeologie" (84 sv), "Kunstwetenschappen" (141 sv), "Arabistiek en Islamkunde" (22 sv) en "Oosterse talen en culturen" (35 sv).

Van de schoolverlaters uit deze richtingen zijn er nog meer dan 20% werkzoekend 1 jaar na het verlaten van de school.

"Rechten" (530 sv) is nog steeds de topper bij de mannen gevolgd door "Toegepaste economische wetenschappen" (429 sv).

"Geschiedenis" (203 sv) duikt de top 5 binnen, maar scoort allesbehalve goed.

"Handelsingenieur" (196 sv) blijft populair maar scoort beduidend slechter dan in de vorige studie.

"Arts" (185 sv) blijft een vaste waarde en haalt een zeer goed resultaat.

Ook bij de vrouwen is en blijft "Rechten" (628 sv) het meest in trek.

"Psychologie" (420 sv) blijft populair bij de vrouwen maar scoort beduidend minder goed dan in de vorige studie.

"Toegepaste economische wetenschappen" (389 sv), "Taal- en letterkunde - Germaanse talen" (382 sv) en "Pedagogische wetenschappen" (259 sv) vervolledigen de top 5 bij de vrouwen.

Studieniveaus samenvatting

- 1.807 schoolverlaters komen op de arbeidsmarkt zonder zelfs de 2e graad van het secundair onderwijs te hebben afgemaakt. 3 op 10 van deze schoolverlaters is 1 jaar na het verlaten van de school nog steeds werkzoekend terwijl 13,2% op dat ogenblik nog geen werkervaring heeft opgedaan.
Dit is echter wel een duidelijke verbetering tegenover vorige editie toen nog 36,2% 1 jaar na het verlaten van de school werkzoekend was en meer dan 1 op 5 nog niet gewerkt had. Tewerkstellingsmaatregelen voor jonge werkzoekenden zoals JOB-kaart en Startbanen hebben hier duidelijk gewerkt.

Ondanks deze relatieve verbetering oogt de toekomst voor deze groep niet bepaald rooskleurig. De kans dat deze schoolverlaters in een stabiele job met goede arbeidsvoorwaarden terecht komen is niet zo groot.

Wie van deze groep 1 jaar na het verlaten van de school nog niet gewerkt heeft, zit met een huizenhoog probleem.

- Voor de eerste maal kunnen wij volledige cijfers aanbieden over de middenstandsopleidingen. Op basis van enkel VDAB-gegevens was reeds bekend dat de schoolverlaters uit de middenstandsopleidingen, en meer bepaald de mannen, het goed doen op de arbeidsmarkt.
Deze trend wordt met de volledige cijfers achter de hand alleen maar bevestigd.
Van de 2.691 schoolverlaters die een middenstandsopleiding volgden is 1 jaar nadien 12,9% nog werkzoekend. 3,5% van deze schoolverlaters heeft op dat ogenblik nog niet gewerkt.
De middenstandsopleidingen halen hiermee een uitstekende score in vergelijking met andere gelijkwaardige studieniveaus.
- Hoewel het deeltijds beroepssecundair onderwijs erg praktijkgericht is en het qua structuur nogal wat overeenkomsten vertoont met de middenstandsopleidingen, zijn de prestaties lang niet zo goed te noemen.
Van de 2.734 schoolverlaters uit het DBSO is 29,2% nog werkzoekend 1 jaar na het verlaten van de school. Het rest% van het DBSO bedraagt hiermee meer dan het dubbele van dit van de middenstandsopleidingen. Vergelijkbare studiegebieden scoren stuk voor stuk minder goed in het DBSO dan in de middenstandsopleidingen.
Dit heeft uiteraard veel te maken met de opzet van de beide alternerende onderwijsvormen. Wie in een middenstandsopleiding stapt maakt meer dan in het DBSO een bewuste keuze en is verzekerd van werk op de dagen dat er geen theoretische opleiding verstrekt wordt.
Het DBSO daarentegen wordt meer en meer de bodem van de waterval en slechts iets meer dan de helft van de leerlingen zit in een volwaardige alternatie tussen theorie en praktijk.
Wel opvallend is het relatief klein aandeel schoolverlaters uit het DBSO dat 1 jaar na het verlaten van de school nog geen werkervaring heeft opgedaan (8,1%).
- Het algemeen secundair onderwijs van de 2e graad (AS02) haalt de op één na beste score bij de laaggeschoolden. Dit studieniveau telt relatief weinig schoolverlaters, de meesten zijn immers reeds via het watervalprincipe in het technisch, beroeps of kunstsecundair onderwijs terechtgekomen.
Dat deze groep iets makkelijker door de markt geabsorbeerd wordt betekent nog niet dat hun toekomst op de langere termijn verzekerd is. Zij geraken meestal makkelijk aan de slag in de grote distributieketens waar zij vrij goedkoop kunnen ingezet worden tot een nieuwe lichter de school verlaat.
- Het beroepssecundair onderwijs van de 2e graad (BS02) is het slechtst scorende studieniveau bij de laaggeschoolden. Anders dan in de vorige editie van deze studie is dit te wijten aan de resultaten van het buitengewoon secundair onderwijs (BuSO). Zonder de resultaten van het BuSO in rekening te brengen zou BS02 een resultaat halen dat meer in de lijn der verwachtingen ligt.

Niettemin vinden wij in het regulier beroepsonderwijs van de 2e graad veel schoolverlaters terug die er via de waterval terecht gekomen zijn en in het bereiken van de meerderjarigheid een goede reden hebben gevonden om het schoolse leven vaarwel te zeggen.

Slechts een paar relatief kleine studiegebieden halen hier een goede score.

Wie zijn studieloopbaan afsluit in het BS02 heeft meer kans dan wie ook om 1 jaar na het verlaten van de school nog op zoek te zijn naar een job. 1 op 7 schoolverlaters uit het BS02 heeft na 1 jaar ook nog niet gewerkt.

- In het technisch secundair onderwijs van de 2e graad (TS02) is de toestand globaal iets beter te noemen. Net als bij het BS02 is ook hier het overwicht van de mannelijke schoolverlaters groot.
Anders dan in het BS02 zijn hier wel enkele studiegebieden te vinden die wel een goed resultaat halen. Onder meer "Bouw", "Sport" en "Toerisme" halen goede scores.
De technisch opgeleiden uit het TS02 hebben sterk te lijden van de concurrentie uit het BS03 en meer nog uit het TS03. Deze verdringing speelt nog veel sterker in perioden van economische laagconjunctuur.
- Het kunstsecundair onderwijs van de 2e graad (KS02) haalt een score die vergelijkbaar is met de rest van het secundair onderwijs van de 2e graad.
Aangezien het hier over een zeer beperkt aantal schoolverlaters gaat kunnen aan deze cijfers geen verregaande conclusies gekoppeld worden.
Schoolverlaters uit het kunstonderwijs zijn over het algemeen niet zo flexibel op de arbeidsmarkt. Zij zullen niet zo snel geneigd zijn een job buiten het artistieke circuit aan te nemen.
- Het algemeen secundair onderwijs van de 3e graad (AS03) scoort vrij goed, maar omwille van ontbrekende gegevens over de studenten die verder studeren buiten de Vlaamse Gemeenschap, zijn de resultaten van dit niveau enigszins geflatteerd. De richtingen "Grieks-wiskunde", "Wetenschappen-Topsport" en "Grieks-Wetenschappen" zijn de absolute toppers terwijl de richting "Yeshiva" veruit het slechtst scoort.
Opmerkelijk is tenslotte dat veel schoolverlaters uit zogenaamd sterke richtingen zoals "Wetenschappen-Wiskunde", "Latijn-Wiskunde", "Latijn-Wetenschappen", ... hun secundaire studies wel afmaken maar daarna geen verdere studies aanvatten of niet slagen in het hoger onderwijs hoewel zij daarvoor toch over de vereiste capaciteiten zouden moeten beschikken.
Men kan zich vragen stellen of deze schoolverlaters wel de juiste keuze gemaakt hebben door voor het AS0 te kiezen.
- In het beroepssecundair onderwijs van de 3e en 4e graad (BS03 & BS04) is er een klein overwicht van vrouwelijke schoolverlaters, vooral te wijten aan de inbreng van het BS04. Binnen dit niveau krijgen wij te maken met een aantal uitgesproken mannen- en vrouwenrichtingen.
De technische richtingen scoren relatief goed tot zeer goed bij de mannen, terwijl de vrouwen massaal kiezen voor richtingen in de zorgsector en daar meestal ook snel doorstromen naar de arbeidsmarkt.
Studierichtingen uit het studiegebied "Decoratieve technieken" en vooral "Kleding" vallen uit de toon in negatieve zin.
Wie daarentegen kiest voor "Voeding", "Personenzorg" of "Bouw" maakt een goede kans om snel aan de slag te gaan.
- Het technisch secundair onderwijs van de 3e graad (TS03) is het best presterende niveau bij de middengeschoolden. Ook binnen dit niveau zijn de favoriete keuzes van mannen en vrouwen allesbehalve gelijklopend.
De mannen opteren vooral voor technische richtingen. Alle studierichtingen binnen de "Bouw", "Grafische technieken en multimedia", "Houtbewerking", "Koeling- en warmtetechnieken", "Land- en tuinbouw" en alle richtingen die met "Mechanica en elektriciteit" te maken hebben oefenen een grote aantrekkingskracht op hen uit. Uitgezonderd het studiegebied "Grafische technieken en multimedia" halen zij ook overwegend goede scores.

De “Zorgrichtingen” en “Mode en kleding” is dan weer het bijna exclusieve terrein van de vrouwen, en ook in “Toerisme” hebben zij een belangrijk overwicht. Behalve in het studiegebied “Toerisme” halen de vrouwen hier ook overwegend goede scores, wat zeker verwonderlijk is voor het studiegebied “Kleding” dat overal slecht scoort behalve in TS03.

Binnen het studiegebied “Handel en administratie” hebben mannen een voorkeur voor “Boekhouden – informatica” en “Informatica”, terwijl vrouwen zich meer aangetrokken voelen tot “Secretariaat – talen”. Vooral de richting “Informatica” blijkt niet zo’n goede keuze om snel werk te vinden.

- Schoolverlaters uit het kunstsecundair onderwijs van de 3e graad (KS03) zijn 1 jaar na het verlaten van de school nog het meest werkzoekend binnen de groep van de middengeschoolden. Het rest% is vergelijkbaar met dat van de studieniveaus van de laaggeschoolden.

Er is veel versnippering binnen dit niveau en er zijn niet echt studierichtingen die overwegend door mannen of vrouwen bevolkt worden, uitgezonderd “Vrije beeldende kunst” waar de vrouwen veel talrijker zijn.

“Woordkunst – drama”, “Audiovisuele vorming” en “Muziek” presteren het best.

Andere opleidingen, en dan vooral “Architecturale kunst”, “Binnenhuiskunst” en “Artistieke opleiding” scoren veel minder goed.

Het hogere rest% van dit studieniveau heeft ook veel te maken met het feit dat deze schoolverlaters niet zo makkelijk kiezen voor een job buiten het artistieke milieu.

- Het hoger onderwijs van 1 cyclus (H01C) kan zonder twijfel de beste resultaten voorleggen. Opmerkelijk binnen dit niveau is dat bijna 2/3 van de schoolverlaters vrouwen zijn. 1 jaar na het afstuderen zijn 6,8% van de vrouwelijke schoolverlaters nog werkzoekend tegenover 9,9% bij de mannen.

H01C is en blijft het studieniveau van de vrouwen. Hun goede scores hebben ook veel met hun studiekeuze te maken. Overwegend vrouwelijke schoolverlaters zijn terug te vinden bij leerkrachten “Lager onderwijs”, iets minder bij leraars “Groep1”, maar vooral in het “Kleuteronderwijs”. In de onderwijsrichtingen is wel al een kentering merkbaar, de tijd van de grote tekorten is voorbij. Vooral bij de leraars “Kleuteronderwijs” is nu al meer dan 10% op zoek naar een job 1 jaar na het verlaten van de school.

Alle richtingen in de “Gezondheidszorg” blijven een grote aantrekkingskracht uitoefenen op vrouwen, enkel de richting “Ziekenhuisverpleegkunde” wordt wat populairder bij de mannen. Binnen de gezondheidszorg scoren enkel de richtingen “Kinesithapie” (maar dit is een uitdovende richting in dit niveau), “Orthopedie” en “Podologie” minder goed, alle andere studierichtingen halen ronduit schitterende scores.

Ook in de richtingen “Orthopedagogie” en in alle richtingen van het gebied “Sociaal werk” uitgezonderd “Syndicaal werk” maken vrouwen de dienst uit. Voor de richtingen “Assistent in de psychologie”, “Sociaal cultureel werk” en “Syndicaal werk” lijkt er een zekere verzadiging van de markt op te treden.

Mannelijke schoolverlaters vinden wij dan weer hoofdzakelijk terug in de “Landbouw en biotechnologie” maar de vrouwen scoren veel beter, en vooral in alles wat te maken heeft met “Industriële wetenschappen en technologie”. Enkel de opties aangeboden in de richting “Audiovisuele techniek” halen hier slechte resultaten.

In het studiegebied “Handelswetenschappen en bedrijfskunde” zijn mannen en vrouwen ongeveer gelijk vertegenwoordigd, maar toch zijn er studierichtingen met opvallende verschillen.

Vrouwen hebben een licht overwicht in de richting “Accountancy – fiscaliteit”, en richtingen die te maken hebben met “Communicatie”. In de richting “Secretariaat – talen” is 9 op 10 schoolverlaters een vrouw. Uitgezonderd de richtingen “Bedrijfscommunicatie” en “Pers en voorlichting” halen de eerder aangehaalde richtingen goede tot zeer goede resultaten.

“Toegepaste informatica” en “Informatiemanagement en support” worden dan weer in grote meerderheid door mannen bevolkt. De grote vraag naar informatici behoort echter tot het verleden. In praktisch alle niveaus waar “Informatica” wordt aangeboden stellen wij een sterke stijging van het rest% vast.

- Waar het H01C vooral een vrouwenzaak is, blijkt het hoger onderwijs van 2 cycli (H02C) vooral mannen aan te trekken. Dit heeft veel te maken met het studieaanbod binnen dit niveau. “Industriële wetenschappen en technologie” is veruit het grootste studiegebied.

We vinden hier de industrieel ingenieurs terug. In deze groep is er praktisch in alle disciplines een groot mannelijk overwicht. Enkel in de richtingen “Biochemie” en “Chemie” slagen de vrouwen er in ook een woordje mee te praten. Ook in de bouw is 1 op 5 een vrouw. In de andere richtingen is de vrouwelijke aanwezigheid marginaal of onbestaande. Nochtans presteren vrouwen bijna overal beter dan mannen voor wat het rest% betreft.

De richtingen “Informatica”, “Elektronica – optie ontwerptechnieken”, “Elektronica – optie informatie- en communicatietechnieken” en “Elektromechanica – optie elektrotechnieken” vallen uit de toon in negatieve zin in het studiegebied “Industriële wetenschappen en technologie”.

Vrouwen hebben een groot overwicht bij de “Vertalers” en de “Tolken” en presteren hier ook goed. Ook in de “Kunstrichtingen” zijn de vrouwen in de meerderheid maar deze richtingen halen een ronduit slechte score. In het studiegebied “Handelswetenschappen en bedrijfskunde” is er meer evenwicht tussen mannen en vrouwen. Alle richtingen in dit gebied halen globaal goede scores, maar voor alle richtingen geldt dat de vrouwen beter uitstromen dan de mannen.

- Het universitair onderwijs (UNIV) is het op 1 na best scorende studieniveau, maar eerder in deze studie is er al op gewezen dat de prestaties van dit niveau eigenlijk licht onderschat zijn door de instroom van studenten die een opleiding volgden buiten de Vlaamse Gemeenschap.

Geen enkele “Huisarts”, “Tandarts” of “Gerontoloog” is na 1 jaar nog als werkzoekende ingeschreven. Ook een “Burgerlijk mijnbouwkundig ingenieur”, “Burgerlijk scheikundig ingenieur” of “Burgerlijk textielingenieur” hoeft je dan niet meer te zoeken onder de schoolverlaters. Enkel de “Burgerlijk natuurkundig ingenieurs” vallen uit de toon.

Veel andere richtingen uit de “Gezondheidszorg” en “Toegepaste wetenschappen” halen ook stuk voor stuk schitterende cijfers. “Apotheker”, een richting die voor 80% uit vrouwen bestaat haalt een rest% van minder dan 1%. Ook “Motorische revalidatie en kine” kan uitstekende resultaten voorleggen, ook hier is 2 op 3 schoolverlaters een vrouw.

Ook in de “Sociale gezondheidswetenschappen” zijn er amper mannelijke schoolverlaters te vinden. De belangrijkste studierichtingen in dit gebied, “Medisch-sociale wetenschappen”, (93 vrouwen op 110) en “Logopedie en audiologie”, (59 vrouwen op 61), zijn uiterst succesvol.

“Rechten” is nog steeds de meest populaire richting, zowel bij de mannen als bij de vrouwen en blijft een vaste waarde bij de goed presterende richtingen uit het universitair onderwijs. “Criminologie” dat meer vervrouwelijkt, kan veel minder goede resultaten voorleggen.

Bij de mannen is “Geschiedenis” aan een opvallende inhaalbeweging bezig qua populariteit, maar de overgang naar de arbeidsmarkt verloopt allesbehalve vlot. “Handelsingenieur” is bij mannen ook nog erg in trek maar presteert veel minder goed dan in de vorige editie. Handelsingenieurs uit het H02C scoren zelfs iets beter.

Opvallend is ook de goede score van de richting “Dierenarts”, deze richting gaat tegen de trend in en scoort beter dan in de vorige editie. Dit is zeker geen pleidooi om nu maar snel voor deze opleiding te kiezen, het aantal studenten dat deze studies aanvatte is immers onder invloed van sommige televisieprogramma’s danig gestegen, zodat binnen een paar jaar een belangrijk overschot te verwachten is.

Binnen het studiegebied “Wetenschappen” doen de richtingen “Biologie” en “Biochemie” het niet zo goed. Vrouwen zijn in deze beide richtingen oververtegenwoordigd.

Binnen het studiegebied “Politieke en sociale wetenschappen” dat globaal niet zo goed scoort, zijn de prestaties van “Communicatiewetenschappen” en “Politieke wetenschappen” ondermaats.

Het rest% van de richting “Psychologie” is meer dan verdubbeld ten opzichte van de vorige studie.

Conclusies

- **Het aantal bij de VDAB ingeschreven schoolverlaters bereikt het hoogste peil ooit.**

Nooit voordien schreven zich zoveel schoolverlaters in als werkzoekende bij de VDAB. Uiteraard oefent de economische conjunctuur een grote invloed uit op het aandeel van de schoolverlaters dat zich inschrijft bij de VDAB maar de zwakke conjunctuur in 2002 verklaart niet alles.

Meer en meer schoolverlaters maken gebruik van de on-line toepassingen die VDAB ter beschikking stelt. Schoolverlaters kunnen zich niet enkel via het internet inschrijven als werkzoekende, ze kunnen via deze weg ook onmiddellijk beschikken over een databank met duizenden vacatures.

- **Door een samenwerking met het VIZO is de cirkel van het onderwijslandschap nu rond.**

In de vorige studie konden wij reeds voor het eerst alle schoolverlaters opnemen uit het door het Ministerie van Onderwijs erkend onderwijs. Dankzij een akkoord met het VIZO konden wij nu ook de middenstandsopleidingen in de studie opnemen. Door bijkomend de opvolgingsperiode van de schoolverlaters te synchroniseren met de registratiemomenten in het onderwijs, konden ook die schoolverlaters betrokken worden die voor het einde van het schooljaar de school verlaten.

- **1.807 schoolverlaters bieden zich aan op de arbeidsmarkt zonder enige vorm van kwalificatie.**

Deze jongeren die er op de leeftijd van 18 jaar niet in geslaagd zijn om zelfs maar door te dringen tot de 2e graad van het secundair onderwijs zitten met een groot probleem. Een groot aantal jongeren in deze groep kampt vooral met gedragsproblemen.

Hoewel er geen enkele reden is om aan te nemen dat jongens intrinsiek minder intelligent zouden zijn dan meisjes, zijn 2 op 3 van alle laaggeschoolde schoolverlaters mannen.

Voor een aantal jongens is het behalen van goede schoolresultaten blijkbaar geen prioriteit. Uit recent onderzoek blijkt dat sommigen het zelfs stoer of cool vinden om zo weinig mogelijk te studeren.

Het gevolg is schoolse vertraging, veelvuldig wisselen van studieniveau en studierichting en uiteindelijk schoolmoeheid.

Voor deze jongeren die meestal ook privé met een aantal problemen te kampen hebben, oogt de toekomst alles behalve schitterend. De 13,2% (238 sv) onder hen die na 1 jaar nog niet gewerkt hebben riskeren een lange werkloosheids carrière tegemoet te gaan.

- **6.500 schoolverlaters zetten hun eerste stappen op de arbeidsmarkt zonder hun secundaire studies af te maken.**

Deze schoolverlaters verlaten de school zonder hun studies af te maken. Veelal gebeurt dit op het ogenblik dat zij meerderjarig worden en dus niet meer schoolplichtig zijn.

De meerderheid van deze jongeren zijn daarenboven slachtoffer van het "watervalprincipe", hun schoolse carrière wordt vooral gekenmerkt door verandering, zowel wat het niveau als wat de studierichting betreft.

Het spreekt vanzelf dat het afhaken na een onvolledig parcours zijn gevolgen heeft voor het vinden van een job. Er is veel concurrentie van collega's die hun studies wel afmaakten en dus kennis en vaardigheden bezitten die deze groep niet heeft. Dit fenomeen van verdringing speelt ook sterker in periodes van een zwakke economische conjunctuur.

Bekijken we de totaliteit van de laaggeschoolden of "ongekwalificeerde uitstroom" zoals ze in onderwijsmiddens genoemd worden, dan moeten we er ook nog de schoolverlaters uit het DBSO en de middenstandsopleidingen bijtellen.

Samen met de laagstgeschoolden betekent dit 13.750 schoolverlaters. Uitgezonderd de schoolverlaters uit de middenstandsopleidingen zijn veel van deze jongeren na 1 jaar nog op zoek naar een job. Meer dan 1 op 10 heeft op dat ogenblik zelfs nog niet gewerkt.

Dit aandeel ligt op hetzelfde niveau als in de vorige studie, maar is gezien de verslechterde economische situatie een relatieve verbetering die vooral te wijten is aan een aantal initiatieven van de Vlaamse regering (startbanen, JOB-kaart, ...).

Bekijken we alle laaggeschoolde schoolverlaters naar geslacht, dan blijkt van alle mannelijke schoolverlaters liefst 21,8% laaggeschoold te zijn tegenover 12,4% bij de vrouwen.

- **Jongeren die hun secundair onderwijs afmaken hebben alle troeven in handen voor een goede start op de arbeidsmarkt.**

Wie zijn of haar secundair onderwijs wel afmaakt, krijgt al direct veel betere perspectieven op een goede job. Hoewel het secundair onderwijs van de 3e en 4e graad globaal goed presteert, zijn hier ook studierichtingen die buitenmaats goed of slecht presteren. Wie een keuze wil maken op basis van latere tewerkstellingsperspectieven doet er dus goed aan even rond te kijken in het ruime aanbod van mogelijkheden.

Vooraf in deze studieniveaus valt op dat de studiekeuze nog vaak genderbepaald is. Traditionele mannen- en vrouwenrichtingen komen nog steeds voor.

Vrouwen die toch kiezen voor een traditionele mannenrichting stromen in deze niveaus vaak minder goed door naar de arbeidsmarkt. De arbeidsomstandigheden die gelden voor een aantal van deze beroepen zullen daar natuurlijk niet vreemd aan zijn.

Enkel wie voor het kunstonderwijs kiest is slechter af, maar dikwijls gaat het ook om een bewuste keuze voor creativiteit boven een job tout court.

- **Kiezen voor hoger onderwijs is kiezen voor werkzekerheid.**

Wie kiest voor het hoger onderwijs en het ook afmaakt mag de toekomst met vertrouwen tegemoet zien.

Hoger onderwijs van 1 cyclus is de absolute top. Vooral vrouwen vinden hun gading in dit studieniveau en veroveren van hieruit op succesvolle wijze hun plek op de arbeidsmarkt.

Door hun studiekeuze vinden vrouwen niet alleen snel een job, zij komen ook hoofdzakelijk terecht in weinig conjunctuurgevoelige sectoren. Zij kiezen dus duidelijk meer voor zekerheid.

In het hoger onderwijs van 2 cycli (HO2C) vinden we dan weer meer mannen dan vrouwen die daar hoofdzakelijk kiezen voor techniek en wetenschappen. Industriële ingenieurs in het hoger onderwijs van 2 cycli zijn op een paar uitzonderingen na bijna uitsluitend mannen.

Enkel "Elektronica" en "Informatica" hebben meer te lijden van de crisis dan de andere ingenieursopleidingen. Voor de informatica-opleidingen zou dit wel eens een structureel probleem kunnen worden, enkel de opleiding "Burgerlijk ingenieur computerwetenschappen" ontsnapt aan deze trend.

Veel academische opleidingen bieden uitwegen naar jobs in verschillende sectoren. Als afgestudeerde universitair heb je meestal uitzicht op een snelle intrede op de arbeidsmarkt in een stabiele en uitdagende job.

Slechts enkele richtingen doen het minder goed, zij worden dan ook bevolkt door mensen die bij hun keuze veelal een snelle tewerkstelling niet als prioriteit hadden gesteld.

Hoewel ook de hogergeschoolden in zekere mate getroffen worden door de minder rooskleurige economische toestand blijven zij toch goed gewapend tegen de werkloosheid. Vooral bij het hernemen van de economische activiteit zullen zij de eersten zijn die hiervan de vruchten zullen plukken.

Wie verder studeert heeft de beste garanties op een dikwijls interessante en duurzame job. Toch zijn er voor wie om één of andere reden niet kan of wil verder studeren in ieder niveau interessante studierichtingen te vinden.

Persoonlijkheidskenmerken zoals motivatie, communicatievaardigheden, flexibiliteit, creativiteit en bereidheid tot levenslang leren winnen steeds meer aan belang. Een studiekeuze is een bijzonder moment in een mensenleven. Een goede keuze maken is niet altijd eenvoudig.

Een grote kans op een job is zeker belangrijk, maar minstens even belangrijk is de motivatie om te kiezen voor een bepaalde studierichting.

Bijlage: Opvolgingscijfers per studieniveau

Studieniveau	Schoolverlaters		Nog werkzoekend na 1 jaar			
	Aantal	Aantal	t.o.v. totaal		% zonder werkervaring	
			huidige	vorige	huidige	vorige
Max. sec. onderwijs van de 1e graad	1.807	538	29,8%	36,2%	13,2%	22,7%
Middenstandsopleiding	2.691	346	12,9%	-	3,5%	-
Deeltijds Beroepssec. onderwijs	2.734	797	29,2%	28,6%	8,1%	10,1%
Algemeen sec. onderwijs van de 2e graad	529	118	22,3%	13,8%	13,6%	8,7%
Beroepssec. onderwijs van de 2e graad	4.234	1.332	31,5%	30,1%	14,2%	12,3%
Technisch sec. onderwijs van de 2e graad	1.590	391	24,6%	16,1%	12,8%	7,8%
Kunstsec. onderwijs van de 2e graad	165	41	24,8%	18,0%	16,4%	9,0%
Algemeen sec. onderwijs van de 3e graad	6.852	1.121	16,4%	10,4%	10,1%	6,6%
Beroepssec. onderwijs van de 3e & 4e graad	14.485	2.204	15,2%	11,0%	6,7%	4,8%
Technisch sec. onderwijs van de 3e graad	13.251	1.924	14,5%	9,1%	7,3%	4,7%
Kunstsec. onderwijs van de 3e graad	836	211	25,2%	16,1%	15,7%	9,4%
Hoger onderwijs van 1 cyclus	16.365	1.289	7,9%	4,8%	3,2%	2,0%
Hoger onderwijs van 2 cycli	4.358	479	11,0%	7,0%	6,2%	3,9%
Universitair onderwijs	10.360	940	9,1%	6,0%	5,3%	3,7%
Totaal	80.257	11.731	14,6%	10,7%	6,9%	5,2%

Studieniveau	Schoolverlaters		Nog werkzoekend na 1 jaar			
	Aantal	Aantal	t.o.v. totaal		% zonder werkervaring	
			huidige	vorige	huidige	vorige
Max. sec. onderwijs van de 1e graad	1.114	324	29,1%	35,9%	12,9%	21,7%
Middenstandsopleiding	1.882	209	11,1%	-	3,2%	-
Deeltijds Beroepssec. onderwijs	1.810	477	26,4%	24,8%	7,0%	8,7%
Algemeen sec. onderwijs van de 2e graad	309	69	22,3%	13,6%	14,2%	9,1%
Beroepssec. onderwijs van de 2e graad	2.494	713	28,6%	26,9%	12,8%	10,0%
Technisch sec. onderwijs van de 2e graad	1.108	261	23,6%	15,2%	12,3%	7,8%
Kunstsec. onderwijs van de 2e graad	96	24	25,0%	20,5%	16,7%	10,3%
Algemeen sec. onderwijs van de 3e graad	3.618	628	17,4%	11,6%	11,2%	7,7%
Beroepssec. onderwijs van de 3e & 4e graad	7.037	987	14,0%	9,9%	5,9%	4,4%
Technisch sec. onderwijs van de 3e graad	7.614	1.090	14,3%	8,7%	7,4%	4,6%
Kunstsec. onderwijs van de 3e graad	378	109	28,8%	17,0%	18,8%	11,2%
Hoger onderwijs van 1 cyclus	5.921	584	9,9%	6,5%	5,3%	3,1%
Hoger onderwijs van 2 cycli	2.477	285	11,5%	6,3%	7,1%	3,8%
Universitair onderwijs	4.585	485	10,6%	7,1%	6,9%	4,9%
Totaal	40.443	6.245	15,4%	11,4%	7,7%	5,7%

Studieniveau	Schoolverlaters		Nog werkzoekend na 1 jaar			
	Aantal	Aantal	t.o.v. totaal		% zonder werkervaring	
			huidige	vorige	huidige	vorige
Max. sec. onderwijs van de 1e graad	693	214	30,9%	36,8%	13,6%	24,3%
Middenstandsopleiding	809	137	16,9%	-	4,3%	-
Deeltijds Beroepssec. onderwijs	924	320	34,6%	35,0%	10,4%	12,6%
Algemeen sec. onderwijs van de 2e graad	220	49	22,3%	14,2%	12,7%	8,2%
Beroepssec. onderwijs van de 2e graad	1.740	619	35,6%	35,0%	16,3%	15,8%
Technisch sec. onderwijs van de 2e graad	482	130	27,0%	18,2%	13,9%	7,7%
Kunstsec. onderwijs van de 2e graad	69	17	24,6%	14,5%	15,9%	7,3%
Algemeen sec. onderwijs van de 3e graad	3.234	493	15,2%	9,2%	8,9%	5,4%
Beroepssec. onderwijs van de 3e & 4e graad	7.448	1.217	16,3%	12,1%	7,4%	5,2%
Technisch sec. onderwijs van de 3e graad	5.637	834	14,8%	9,5%	7,3%	4,9%
Kunstsec. onderwijs van de 3e graad	458	102	22,3%	15,4%	13,1%	7,8%
Hoger onderwijs van 1 cyclus	10.444	705	6,8%	3,7%	1,9%	1,3%
Hoger onderwijs van 2 cycli	1.881	194	10,3%	7,9%	5,1%	4,1%
Universitair onderwijs	5.775	455	7,9%	5,2%	4,0%	2,8%
Totaal	39.814	5.486	13,8%	10,1%	6,2%	4,7%